

scensum fit formale per cōsensum, et ita per complacētiam sicut per placitū dicit cōsensus plenus. Tertium veniale quod est per delectationem circa deū potest fieri mortale, plibidine magna, sicut mendacium toxicum, et hoc fit mortale sicut placitū dicitur quia volūtas. Et haec iteratio actus disponit ad libidinem et complacētiam, hinc est quod Augustinus dicit in pluribus locis quod plura venialia obrunt, non per se sed quod disponunt ad libidinem, non dispositōne cessitatis sed penitentis.

89 Ad illud ergo quod probatur quod venialia non sunt mortalia per cōsentiam, dicitur quod verum est, sed quod obicit in contrarium de Augustinus, soluta est, quod intelligitur. Illud enim intelligitur sicut per convenientiam in genere actus, sicut per dispositōnem, quia multa venialia disponunt ad libidinem et contemptum, ideo Augustinus dicit per ea bestia minutis, cōparat guttis, dicitur arene, dicitur scabiet, non quia ipsa in se faciunt naufragium, sed quod ad hoc pertinent per accidens.

90 Ad illud quod obicit de cōsensu et cetera volūtas, dicitur quod quia cōsensus venit, non nisi peccatum sit, nec fit veniale mortale, sed quod aliis est veniale mortale fit.

91 Ad illud quod obicit quod per multitudinem, dicitur quod dicitur quod infinita, per portio, non quod motus est infinitus in cōsentione, sed reputatio, sicut per in eo quod diligit deū et charitatem, plus diligit deū quam denarium unum, et in infinitum unum amor qui est in fra deū mundi, compatibilis est amor qui est super deum.

92 sicut istum modum. Ad illud quod obicit quod veniale est quantum, dicitur quod quoadmodum linea est in se quanta, sed per rationem sufficientem non habet quantitatem, sic veniale et si de se quantum sit, compatitōne tamen mortalis caret quantitate.

93 Ad illud quod obicit de dispositōne, dicitur quod volūtas semper libera movetur, et ideo non disponit dispositōne quod sit necessitas sed non dispositōne quod est penitentis, non sic natura quod ad vna partem est determinata. Et alia ratio est in hunc charitatem, quod sufficienter a virtute infinita, et talis per nullum peccatum committit cadere salua sustentatione, volūtas enim semper libera est, et quantum est in via tribulatio est, et ideo nunquam inevitabiliter dicitur in via ad malum culpe disponit, et sic patet istud.

Questio. ii.

De penitentia venialium quantum ad necessitatem remedii. Et est questio, verum quod teneat penitentiam venialium, et sic videtur quia impossibile est intrare in gloriam nisi veniale remittat, sed veniale est actuale peccatum, et ab illo non iustificatur nisi per penitentiam, ergo necesse est penitere. Item aliquid est veniale quod per sensum fit mortale, ergo aliquid sunt in quod tenemur dissentire ne fiat, ergo postquam talia sunt commissa tenemur dissentire et de eis dolere, ergo et penitere. Item multitudo venialium de primo disponit ad mortale licet non necessario, ergo quod dimittit venialia in se multiplicat

ri committit se discrimini, sed omnes tenent non dimittere se discrimini, ergo et. Item quod pena exterior sit necessaria videtur, quod dicit magister in libro quod est peccatum penitentiis, et quantum talacum pena sustinenda. Item Augustinus, loquens de peccato venialium, ieiunia inquit et orationes et elemosine inquit. Sed quod non tenemur vitare non tenemur de his penitere, hoc certum est, quod sicut virtus penitentis delectat faciem, ita cauet faciendum, sed talia sunt venialia, ergo et. Item ad nihil tenemur sine quo potest esse charitas, sed charitas potest esse sine delectatione venialium, quod stat cum venialibus, ergo de venialibus non tenemur penitere. Item teneor penitere de hoc veniali nec de illo, et sic de alijs pari ergo ratio de nullo.

Item quod non debeat veniali pena exterior, videtur, quod veniale est minus mortali in infinitum, sed mortali debet pena finita exterior, ergo veniali nulla. Item dicitur quod dupli- 94
loquor de modo peccati venialis, aut in se, aut in quantum prober occasione peccati ad quod ponit Augustinus, in libro sicut per sensum mortali in infinitum. Si loquimur de veniali in se, sic dico quod non est necesse penitere de veniali, nec penitentia in exteriori ne penitentia exterior, quia sicut infra videbitur veniale non solum in hac vita delectat, verum etiam post mortem. Si autem loquimur ratione peccati ad quod dicitur, sic dico quod haec dicitur ad peccatum ipsum etiam penitentem quod tenet hoc de aliquibus penitere quia advertit peccatum, sicut manifeste dicit Augustinus, in libro. Et ideo notandum est factum est, quod tria sunt genera venialium, quedam ex surreptione, et de his non tenemur penitere nisi de proprio, quedam ex volūtatē, cui si penitentia in dicitur hoc in mortale, et de tali tenet hoc penitere non simpliciter, sed in casu, sicut per loco et tunc quia neco gatur ea, ne si penitentia cadat, quedam autem sunt venialia quod per sui multitudinem augent libidinem, sic illa in quod sensus et deordinatio contra deum, et de talibus dico quod tenet hoc penitere ne multiplicent, et in principio et discrimini se committat et ad talia horat penitentia Augustinus, ostendens peccatum quod est in multitudinem venialium, dicitur arene, dicitur bestia minutis, dicitur guttis multiplicatis, dicitur scabiet, et intelligenda est similitudo quantum ad hoc omnia ratione peccati, non quod faciunt ipsa venialia de se, sed ad quod boies peccat, et de his sanum plura est etiam pena sustinere, sic Augustinus, determinat. Item autem tenemur sacerdoti ea quod sicut et arbitrium satisfacere, questio erit infra cum ager de confessione. Et his pariter obiecta ad vitas peccati. Nam rationes ad penitentiam peccati ratione peccati ad quod disponit per penitentiam, ad quod solvendum peccati peccati, quod remitti potest in alio seculo. Rationes vero ad oppositum peccati ratione peccati in se, non valent, quia cum mortale quantum est mortale sit improporcionabile, non in ipsa iustificatione remittit pena eterna, et mortale fit quodammodo veniale, et ita proportionabile.

Distinctio. xvij. de confessione sacramentali et de his quod ad ea spectant, puta habet rationem et remedii quantum ad necessitatem ex parte penitentis.

Hic ostenditur questio multiplex, primo enim quod sit. Superius agit magister de partibus integritatis penitentiae quod sub quod dicitur de confessione, hic quod penitentia vel est sacramentum ecclesie proprie attendit quantum ad confessionem, principaliter determinat de confessione. Et dividit haec per duas. In prima agit de confessione sacramentali, vel habet remedium. In secunda in quantum habet rationem signi, infra dist. xxiij. per fine. Post predicta restat investigare quod in actu peccati. Prima pars habet quatuor. In prima agit de confessione quantum ad necessitatem ex parte penitentis. In secunda quantum ad peccatum absolute, infra dist. xvij. sciendum est etiam quod oportunitate ipsius, infra dist. xx. sciendum est etiam quod per penitentiam vel sit in quantum. In quarta quantum ad voluntatem a

pte finis, infra dist. xxiij. ultra medium, post haec considerandum est quod per confessionem. Prima pars spectat ad presentem dist. quod habet tres partes sicut tres questiones quod determinat magister circa confessionis necessitatem. Primo ergo querit verum confessio sit peccati necessaria ad iustificationem. Secundo datur quod quodammodo sit necessaria, virtus sufficiat confiteri corde, an necesse sit confiteri ore ipsius vel ministro, et hanc persequitur ibi, iam finem questionis articulum inspicimus. Tertio vero determinat cui homini necesse sit confiteri, virtus sufficiat confiteri laico, an necesse sit confiteri sacerdoti, et hoc ibi. Nunc priusquam permissis auctoritatibus. Prima pars habet tres. In prima ponit questionem, in secunda ad vitas parit questionem opponit verum, si confessio sit necessaria ad iustificationem, ibi dicitur enim quod sine confessione oris. In tertia determinat, ibi. Quid ergo super his sententiam quid tenendum.

Querit vtrū p̄fessio sit pctōri necessaria ad iustificacionem.

DI-XVII

Nec oritur q̄o multiplex p̄fessio ei q̄rit vtrū absq̄ satisfactōe oris p̄fessio sine solā cordis p̄ritione pctm̄ alii cui dimittat. Secūdo an aliqui sufficiat p̄fiteri deo sine sacerdote. Tertio an laico fidelis facta valeat p̄fessio. In his enī etiā docti diuisa sentire inueniūt. q̄ sup̄ his varia ac pene diuisa tradidisse videntur doctores.

Opponit ad vtrāq̄ p̄tē questiois. Dicit enī q̄dā sine p̄fessioe oris et satisfactōe op̄is neminē a pctō mūdari. si t̄p̄o illa faciēdi habuerit. Alij x̄o dicūt an̄ oris p̄fessionē et satisfactōe in cordis p̄ritioe pctm̄ dimitti a deo si t̄p̄i vtrū p̄fiteādi habeat. Utrū p̄p̄ha. Dixi p̄fitebor ad d̄m̄ me iusti. me. do. et ture. im. Q̄d exponēs Latio. ait. dixi. i. deliberavi apud me q̄d p̄fitebor. et ture remisisti. Abāq̄ pietas dei. q̄ ad solā p̄missionē pctm̄ dimissionē p̄cedere p̄fessionē. Nemo ei p̄fiteri nisi suscitatur. q̄ a mortuo velut q̄ non ē perit p̄fessio. Nullus q̄ p̄fiteā nisi resuscitatur. nemo autē suscitatur nisi q̄ a pctō soluit. q̄ pctm̄ mors aīe ē. q̄ vtrū ē vita corp̄is. ita ei⁹ vita de⁹ est.

Clorum ei⁹ a p̄o opatiōe iudicatur. Uideretur Latio. hic male dicit. q̄ fm̄ hoc t̄m̄ valet si quis habet voluntatē conseruēdi q̄t̄m̄ si p̄fiteā. frustra q̄ p̄fiteā. Item aut facit p̄fert aliqd̄ h̄nti bonaz voluntatē aut nihil. Si aliqd̄ q̄ n̄ ē. idēz et equalēs. vel le. et factm̄ suscipit. Si nihil p̄fert h̄nti bonā voluntatē et nullū aliqd̄ p̄fert. q̄ r̄. p̄ dōz q̄ vorū h̄ d̄i firmū p̄positū. et h̄ cōputat p̄ opatiōe. nō q̄ t̄m̄ valeat oīno. s̄ q̄ h̄ de⁹ acceptat. et si alit̄ vorū et desit facultas. de⁹ excusatū h̄z. et cōdo q̄ h̄n̄ q̄ sp̄ aliqd̄ recipit q̄ ope accipit sac̄m̄. et aliq̄ vtilitatē h̄z. t̄m̄ vbi desit facultas. de⁹ reputat sufficiens ad impetrādū ip̄z vorū. et vbi adest an̄teq̄ p̄nciat ad op̄. reputat cōueniēs ad obtinēdū gr̄am nec t̄m̄ frustra cōfiteā. si enī p̄ loco t̄p̄e n̄ cōfiteret. aut vorū nō ē. aut eē d̄sisteret si p̄ cēt. b̄. Utrū ei⁹ p̄t cōfiteri nisi suscitatur. Utrū nō ē. vtrū q̄d dicit. q̄ fm̄ h̄ euz null⁹ mortu⁹ teneat ad sui suscitacionē. q̄ h̄ ē impossibile. null⁹ pctōz tenet ad cōfessionē. q̄d est in cōueniens. et dōm̄ q̄ posse cōfiteri ē duplicat. Aut pctm̄ d̄regēdo. vtrū sit cōfessio māifesta. et sic p̄t fieri etiā a pctōre. Aut vtrū sit cōfessio vere reconciliatiua. et sic nō p̄t fieri nisi a iusto et suscitato. Si enī alias fiat. absoluit eze r̄. s̄ n̄ interi⁹. Nihil enī ad salutē valz alicui penā tēporālē taxare. q̄usq̄ d̄n̄s absoluat ab eā. **Q**ue vtrū ē vita r̄. Innuat maḡ q̄ sicut aīa est vita corp̄is. ita ei⁹ vita de⁹ ē. Utrū h̄ ē falsum. q̄ aīa viuificando. infor-

pusus igemuerit. Utrū dat̄ intelligi q̄ etiā ore tacēte veniā infidū p̄sc̄mur. Hic etiā leprosil li q̄ d̄n̄s p̄cepit vtrū oīderet se sacerdotib⁹ iitinerē anteq̄ ad sacerdotes veniret. mūdati s̄ Ex q̄ insinuat q̄ anteq̄ ora n̄sa sacerdotib⁹ aptam⁹. i. pctā p̄fiteamur a lepra pcti mūdāmur. Lazar⁹ etiā nō p̄ de monumēto ē educ⁹. et p̄ a d̄no suscitatur. s̄ int⁹ suscitatur. p̄d̄it foras viuus. vtrū oīderet suscitatio aīe p̄cedere p̄fessionē. Nemo ei⁹ p̄fiteri nisi suscitatur. q̄ a mortuo velut q̄ non ē perit p̄fessio. Nullus q̄ p̄fiteā nisi resuscitatur. nemo autē suscitatur nisi q̄ a pctō soluit. q̄ pctm̄ mors aīe ē. q̄ vtrū ē vita corp̄is. ita ei⁹ vita de⁹ est. **U**trū alijsq̄ plurib⁹ auctōrib⁹ p̄bat an̄ p̄fessionē vel satisfactōe sola cōpunctioe pctm̄ dimitti. Q̄d q̄ negat. eas defirmare laborat. nec non in hui⁹ snie de p̄fessionē et ad sue op̄ionis assertionē auroz testionia inducūt. Ait enī d̄n̄s p̄ eā. Dicitur in q̄tates tuas vtrū iustificeris. Item amb. h̄ō p̄t q̄cōz iustificari a pctō nisi pctm̄ ip̄m̄ antea fuerit p̄fessus. Idez d̄c. Cōfessio a morte aīaz libat. p̄fessio apit p̄ adysum. cōfessio sp̄m̄ salutis tribuit. quia non meretur iustificari. qui in vita sua nō vult

mat corp⁹. sed deus nō est for̄ma anime. Item corpus p̄uatum anime vitā. non resuscitatur nisi p̄ miraculum. ergo videtur q̄ iustificatio sit miraculosa. quod n̄ videtur. euz nemo admiret h̄ nec sit insolitum. **R**. dicitur dum q̄ sic deus est vita anime sicut anima corp̄is quodam modo. et quodammodo non sic. In hoc euz est similitudo q̄ quemadmodum corpus indiget anima et ab ipsa viuificatur q̄ diu illi coniungitur. et q̄ eius separatiōem vilesat. sic q̄ diu anima vntur deo per charitatem viuificat. et q̄n̄ separā ab eo morit⁹ et vilesat. in h̄ arē d̄n̄s iustificatur. q̄ aīa p̄iugitur n̄salit⁹ et n̄salit⁹ ex corruptiōne n̄salit⁹ separatur ita q̄ appetit⁹

Lu. xvij.

Johā. xi.

Item auctōrib⁹ bus cōtra probat si ne cōfessio ne n̄ d̄m̄mitti pctm̄.

Esa. xliij.

Am̄b. i. li. d̄ p̄adyso. Idez i sermōe xpi.

et idigētia ē i vtrōz. q̄ cōstituit̄ fr̄m̄. ex deo ar̄ et aīa nō sit vnū et p̄terea cōiunctio illa ē voluntatis et vtrāq̄ parte. et hinc est q̄ quia voluntas nostra naturaliter est vtrabilis. et diuina misericordia p̄mpta est misereri. q̄ resuscitatio aīe n̄ ē miraculosa. s̄ vtrū p̄p̄ loquatur ē mirabil. **D**. n̄ meret iustificari q̄ in vita sua n̄ vult pctm̄ cōfiteri. Utrū imp̄o p̄ loq̄. q̄ iustificatio antecedit oē meritū. q̄ null⁹ iustificari meret. Item q̄ritur cum omnes virtutes dentur homini scilicet fides charitas r̄. quare magis vocatur iustificatio delicti culpe q̄ aliud. Item cum anima dicatur viuificari. sanari. et renouari. queritur. que sit differentia inter bec. **R**. d̄cendum q̄ iustificatio non cadit sub merito cōdigni. cadit tamen sub merito cōgrui. dicitur autem reparatio anime iustificatio. Peccatum enim actuale est d̄ordinatio siue obliquatio circa aliquē actum anime. et per hanc separatur anima a deo. et eē hoc incurrit duplex malum. scilicet. diffcultatem ad bonum. et ideo dicitur verustas. qua anima iam inuenerata est. et p̄onitatem ad malū. et hoc dicitur infirmitas. vñ oē pctm̄ d̄i iusticia. d̄i mors. d̄i verustas. d̄i infirmitas

p̄. xxi. Testimo. p̄s p̄bari sola contritione pct̄ carum dimitti.

p̄. i.

Per oppositū igit̄ oia in aduētū gr̄e uiuificat̄. et su-
scipit̄ dē vitiū ordinatū vniuersas potētiās iustificat̄.
et h̄ q̄ dē sit iustit̄a vni iustificatio dē a iusticia ḡnali.
s; sanā vlt̄er̄ p̄ q̄ facit̄ et renouat̄ p̄ bonū et en-
citū et sit sp̄ ad bonū abilit̄. Cū dicit̄ ap̄lus. ij. Cor.
ij. q̄ renouat̄
d̄ die i d̄ die et
tenor d̄ die i d̄
em corrupit̄.

Job. os
aureum.

Aug. de
penitētia

Math.
xvi.

Job. xxxj

Ambro.

Aug. sup
ps. lxxij.

penitētia p̄fiteri. illa p̄fessio nos li-
berat q̄ sit cū p̄nā. P̄nā d̄o ē
dolor cordis et amaritudo aie
p̄ mal̄ q̄ d̄ q̄s cōmisit̄. Itē ioh̄a.
h̄d̄ p̄t̄ q̄ q̄s ḡra3 dei accipe. ni
si purgat̄ fuerit ab oī p̄ctō p̄ pe-
nitētiā. p̄fessionē. et p̄ baptisimū
Itē aug. Regite p̄nā3 q̄lis agit̄
f̄ i ecclesia. Nemo dicat sibi. occul-
te ago p̄nā3 ap̄ d̄eū ago. no-
uit deo q̄ mihi ignoscit̄. q̄ i cor-
de ago. Ergo sine cā dictū3 est.
q̄ soluerit sup̄ terrā soluta erūt
i cel̄. Ergo sine cā clauēs dare
sūt. fr̄stram? x̄bū x̄p̄i. Job dicit̄
Si erubui in p̄spectu p̄p̄li p̄ctā
mea p̄fiteri. Itē amb. Venial̄
ē culpa quā sequit̄ p̄fessio deli-
ctorū. Itē aug. sup̄ illū locū ps.
Nō absorbeat me p̄fundū. nec
vigeat sup̄ me pute? os suum.
Pute? ē p̄fūditas iniquitat̄. in

q̄ri cur? sit sanare. dico enī q̄ p̄tritiōis inq̄rū est acur
x̄tū est iustificare. s; cū inq̄rū est fact̄ al̄ est curare.
Sacr̄a enī p̄p̄e sanāt. et v̄rutes recificāt. S; inq̄rū
est gr̄e ē vniusc̄are. inq̄rū bo3 oīum renouare.

5. **M**ultū purgat̄ fuerit ab oī p̄ctō p̄ p̄nā. p̄fessionē
et baptisimū. Querit̄ quōd ista tria distīnquant̄. videt̄
enim p̄fessionē ab his nō differre p̄ d̄m q̄ curatio a
morbō est duplici. aut p̄ v̄rute. aut p̄ facim. Si p̄ v̄r-
tutē dicit̄ p̄ p̄nā. S; sup̄ facim. Docet̄ duplici. sic du-
plex ē tabula. et sic ē p̄fessio et baptisimū. Alii p̄t̄ dicit̄ et
mel̄ q̄ l̄ h̄y. loq̄ d̄ adultis. et hi purgat̄ duplici sa-
cr̄amēto. s; p̄fessioe et baptisimō et p̄paratū ad v̄m q̄ ē
p̄tritiō. et h̄c noīe p̄nīe dat̄ intelligit̄. **N**emo di-
cat sibi. occulte ago p̄nā3. Cū ex h̄ q̄ p̄nā oīs sit fa-

Aug.

Determinat questionē p̄positā.
Quid ḡ sup̄ his sentiēdū? q̄ d̄ tenēdū? Sane
dicit̄ p̄t̄ q̄ sine p̄fessioe or̄. et solutiōe pene exteri-
ous p̄ctā delet̄ p̄tritiōe et hūilitatē cordis. ex
q̄ enī p̄ponit̄ mētē cōpūcta se p̄fessurū. de? di-
mittit̄. q̄ ibi ē p̄fessio cordis et si nō or̄. p̄ quā aīa
interi? mūdā. et a macla et p̄tagiōe p̄cti cōmis-
si. et debitū et ne mort̄ relaxat̄. Illa ḡ q̄ sup̄? di-
cta sūt d̄ p̄fessioe et p̄nā v̄l ad p̄fessio3 cordis. v̄l ad
iteriōre penā f̄ferēda sūt. Sic illd̄ aug. q̄ null? d̄
v̄ciā p̄seq̄ nisi p̄? q̄ntulacū3 q̄ p̄cti soluerit penā3
Uel d̄ exteriōri p̄cā accipiēda sūt. et ad p̄tēntes
vel negligētes referēda sicut̄ illd̄. Nemo dicat

ciēda i publico et illud v̄r p̄ l̄ras seq̄ntē de iob. Si erubui
pec. m. et v̄r s; h̄ q̄ h̄libz teneat̄ p̄fiteri p̄cā sua in
p̄spectu p̄p̄li. ḡ nō ē v̄e p̄tēs q̄ p̄fiteri in puaro. R. d̄ d̄3
q̄ aug. itelligit̄ d̄ occultatiōe q̄ sit respectu sacerdotis
cui p̄cepte d̄n̄s māifestari n̄ respectu. aliarū p̄sonarū.

quā si ceciderit̄ n̄ clauder̄ sup̄ te
os suū. si tu n̄ claudis os tuum.
Lōstere ḡ et dic. De p̄fundis
clamaui ad te d̄n̄e et tu euadis
Claudit sup̄ illū q̄ in p̄fundum
p̄tēnt. a q̄ mortuo velut q̄ non
sit perit̄ p̄fessio. Itē. Null? debi-
te fuoris pene accipit̄ veniā3
nisi q̄l̄cū3 q̄ et si lōge miores q̄
debeat. soluerit̄ penā. Ita enī
impr̄i a deo largitas m̄e. v̄r n̄
relinq̄t iusticie disciplina. Item
hierō. Qui p̄ctō3 ē pl̄gat̄ deli-
cra p̄p̄a vel p̄p̄i. i grediat̄ ec-
clesiam de qua p̄p̄ p̄ctā fuerat
egressus. et dormiat i sacco. et
p̄teritas delicias p̄s deū offē-
derat. vite austeritate cōp̄fer
his alijsq̄ auctoritatibus nitū
tur asserere. sine confessioe vo-
cis et aliq̄ absolūtiōe pene. ne
minem a peccato mūdari.

et iō di. amb. q̄ v̄ciā efficit̄ n̄ q̄rū ad maclā3 s; q̄rū ad
obligatō3 ad penā alīquā et sic p̄ illd̄. **D**ormiat ḡ
i sacco. Nō v̄r ē d̄o c̄ria cōp̄tēs. q̄ multi i sericis
aspas p̄nā3 agūt. R. d̄ d̄3 q̄ sacc? accipit̄ p̄ q̄l̄cū3 hūi-
liatōe eo tropo q̄ sp̄c̄ accipit̄ p̄ ḡnē. Uel d̄ d̄3 q̄ n̄ ē p̄fe-
ctiōis s; s; filij. nec itelligit̄ d̄ sacco exteri? s; q̄ iteri? fe-
rat̄ v̄stītiū asp̄erū. Uel d̄ d̄3 et mel̄ q̄ ita ē itelligēdū q̄
igrediat̄ ecclesiā. sicut̄ dormire i sacco. n̄ itelligit̄ d̄ rēp̄o
materiali. s; d̄ v̄ritate sp̄uali. et sic interi? d̄3 ē amice?
sacco. q̄ p̄a p̄nā d̄3 ē hūil? et austerā. q̄rū v̄rū3 nora-
tur i sacco. et fuit i n̄m̄v̄itis. S; illa auctas n̄ v̄r ad p̄-
positū d̄ p̄fessioe. et iō d̄ d̄3 q̄ adducit̄ ē n̄ p̄t̄ p̄fessio-
ne; s; p̄p̄ satisfactiōe. fac̄ t̄n̄ ad p̄fessiones q̄s a p̄-
s̄erion. et sic patet̄ illud.

occulte et. Nōnulli enī i vita p̄ctā p̄fiteri negligit̄
gūt vel erubescūt. et iō si merēt̄ iustificari. Sic
enī p̄cepta ē ne b̄ interiori p̄nā. ita or̄ p̄fessio et
exterior satisfactio si assit̄ facultas. v̄r nec vere
penitēs ē q̄ p̄fessiois votū n̄ h̄3. et sic p̄cti remissio
mun? dei ē. ita p̄nā et p̄fessio p̄ quā p̄ctū delet̄ si
p̄t̄ ē nisi a deo. v̄t aug. ait. It̄ in q̄t̄ donū sp̄s̄s̄i
habet qui confitetur et penit̄. quia non potest
esse confessio peccati et compunctio in homine
ex seipso. Lūm enim irascit̄ ur sibi quisq̄ et dis-
plicet sine dono sp̄s̄s̄i sancti. non est. **Q**uoret̄ er-
go penitētiē cōfiteri si t̄ps̄ habeat. et t̄n̄ asq̄ sit
p̄fessio i ore. si votū sit i corde. p̄st̄at̄ ei remissio-

p̄. cxxix.

hiero. su
per mala
chiam.

Dormiat ḡ

Aug. su
per psal.

Ad intelligentiam prime questionis quas ponit hinc magis querit in pre illa de iustificatione impij. et circa duo principaliter querunt. Primo de his que sunt necessaria ad iustificationem impij absolute. Secundo querit de ipsis in comparatione ad invicem. Circa primum querit quatuor. Primum querit verum ad iustificationem impij sit necessaria gratia in fusio. Secundo querit sit motus li. ar. Tertio querit necessaria sit contritio. Quarto querit necessaria sit confessio.

Questio. i.

Quod ad iustificationem impij necessaria sit gratia in fusio videtur Roma. iij. Iustificati per gratiam etc. Item ratione videtur per motum est purgatio. sed non removet purgationem nisi per collationem non habet. ergo confert in deletionem peccati aliquid habet. sed peccatum deo displicebat et displicere faciebat. ergo ab oppositis habet. ille deo placet et placere facit. sed hunc dicimus gratiam gratia facit. ergo etc. Item per peccatum separatur homo a deo. ergo ab oppositis in iustificatione unitur deo. sed unitio in deo non est sine dispositione unitente quod tunc peccatum in unitio deo hinc gratiam deo. ergo etc. Item non dicitur esse post hoc factum nisi duo loca. scilicet glorie et pene ergo non dicitur hoc esse nisi in statu in quo possit esse in aliter istorum. ergo hoc dicitur mortaliter necesse est vel in culpa vel in gratia. sed per iustificationem recedit a statu culpe. ergo necesse est sibi confertur habitum gratie. **L**etra. c. lxxij. Ego sum qui deleo iniquitates tuas propter me. ergo deletio culpe erit ante habitum gratie. Item non minus est impium iustificare quam creare. sed deus creat sine medio. ergo et iustificat. Item lapsus fuit propter ab innocentiam culpam. ergo cum reformatio intendat reformationem. deus homo in pura innocentia restituit. sed hoc media est in culpa et gratia. ergo etc. Item si gratia expellit culpam. aut quoniam est. aut quoniam non est. Si quoniam est. sed accidit esse est inesse. ergo expellit culpam cum subiecto inesse. quod a quo subiecto. Non ab alieno. nec a suo. quod prius est culpam expellit quod hominem glorificari. Si quoniam non est. sed nihil agit quoniam non est. ergo non expellit. Item iustificatio est gratia. ergo si a gratia. similiter alia ab alia. et sic in infinitum. **R**om. dicitur quod in omni opere dicitur est misericordia et veritas. hoc maxime in nobili opere. et sic in opere iustificationis. Quoniam igitur homo peccavit et nihil ante gratia in fusionem apud deum meruit. deus iusto iudicio non dno efficitur culpam tollit. imo penam relinquit. id est in potestate statum hominem non statim restituit. Et quoniam misericordia est. ideo etiam amplius bonum reddit. Quod magis indiget. id est non tamen restituit innocentiam. sed etiam dat gratiam. ideo quoniam deus deleat posset deus sine medio culpam. decessit tamen deleat per gratiam. que non tamen faceret innocentem. imo etiam naturam debilitatam abilitaret ad bonum. unde procedere sunt rationes ad hoc. **A**d illud quod obicitur in contrariis quod deus solus delet. dicitur deus verum esse effectivum. sed formaliter delet ipsa gratia. deus autem nullius est forma perfectiva. **A**d illud quod obicitur quod solus creat. dicitur deus quod non est simile. quod creat dicitur quod quod non respicit materiam preiacentem. sed iustificare respicit materiam subiectam. et ideo non tamen respicit effectivum causam. verum etiam formalem. **A**d illud quod obicitur quod culpa auferet innocentiam. dicitur deus quod non decessit deus restituere innocentiam quoniam daret gratiam. ratione prius habita. **A**d illud quod querit aut gratia expellit quoniam est. etc. dicitur deus quod quoniam est. et sic est et expellit. **A**d illud quod obicitur quod accensio esse est inesse. dicitur deus quod gratia est accidens. et hoc ortum realiter ab alio quod a subiecto proprio. scilicet a deo. Unde tripliciter hoc comparatione. ad principium a quo procedit. ad peccatum contrarium quod procedit. sed de naturali principio gratia comparat ad principium a quo procedit. sed de.

ad peccatum quod expellit. tertio ad subiectum quod perficit. unde per prius loquendo prius est gratia ab effectu quam expellat culpam per naturam. et sic per ratio ad illud. Obicitur enim de esse gratie in quod informat subiectum. prius autem est gratia creati per naturam quam subiectum esse gratia informatum. unde sicut in actione et per ductioe aliarum formarum intelligitur quod forma prius se habeat in ratione virtutis agentis quam qualitas informatis. sic in proposito intelligatur. tamen potestas non tunc sed nature. **A**d illud quod ultimo obicitur. dicitur deus quod gratia aliqui dicitur habitus. alii quoniam accipit. Alii quoniam statum esse in habitu. iustificatio autem dicitur magis accipit gratie vel statum quam dicitur ipse habitus. Quare autem magis sic appellatur infra videbitur.

Questio. ij.

Utrum ad iustificationem sit necessaria motus li. ar. Et sic videtur Augustinus. qui creavit te sine te. non iustificat te sine te. non necessarios ad iustificationem requiritur motus. Item Bernardus de li. ar. opus salutis duo requiritur. id est deum dante. et li. ar. recipis et consentis. non necessario curris opus li. ar. Item ratione videtur quod deus quoniam est de se semper parat est iustificare hominem. quod homo non iustificat et non prius. non est sine variatione et per deum. sed a parte hominis. sed adules iustificat sine alia variatione circa sensum. non necesse est quod sit variatio circa li. ar. Item deus per quod erigit ab homine quod potest. et per ab adulto quod puulo. cum potest possit. sed illud quod erigit non potest minus esse motus li. ar. quod ad iustificationem illi erigit. **C**ontra. Iustificatio est per virtutem. sed virtus est bona qualitas mensura quod deus in nobis sine nobis operatur. Item in iustificatione accedit homo ad deum. secundum illud Job. vij. Nemo venit ad me nisi cum traxerit se. sed traxerit est motus violentus et li. ar. non potest inferri violentia. ergo non est ibi motus li. ar. Item potest agens esse deus quod aliquid agens creatum sed agens creatum sine alia cooperatione suscipit. expellit opus positum. unde per se luce quod expellit tenebras sine alia cooperatione aeris. ergo etc. Item quero quod sit ille motus. cum enim omnis motus meritorius sit a li. ar. unde quod ille posset esse voluntas. Item deus quod sic iustificatio non est nisi voluntas sic est in deo est deus nisi voluntas. dum sit in tali statu quod consentit et dissentire possit. id est ad susceptionem iustificationis in adulto requiritur motus li. ar. sed que consentit gratie. Et quod per motus per que consentit gratie est motus fidei. id est motus iste est motus fidei. Unde Rom. v. Iustificati per fidem. Glo. i. ex motu li. ar. quod est ex fide. id est deus. Act. xv. fide purificas corda. quod motus fidei primo requiritur ad purificationem. **A**d illud ergo quod obicitur quod operatur virtutem sine nobis deus quod virtus est sine nobis effectibus. non tamen sine nobis disponentibus vel consentientibus. **A**d illud quod obicitur quod trahit. deus quod est trahi per cooperationem et sic trahit. et trahi per inductionem et subiectionem et sic trahit. quod inducit et est se levat homines ad illud ad quod per se non per primum. **A**d illud quod obicitur quod est potentissimus. deus quod non est per impotentiam ex parte dei. sed per congruentiam in agendo. Non enim facit deus quod deus per se quod decessit et quod. decessit et decessit est quod impmar forma in materia sic cooperit forme et materie suscipit. et forma est iusticia quod est liberata. et materia sicut est voluntas libera. libera in agendo et recipiendo. et ideo non dat sine actu eius cum quod nata est agere. **A**d illud quod querit de illo motu quod sit. deus quod sic glo. dicitur expresse quod per habitum est ille est motus fidei. li. eni ar. est facultas voluntatis et rationis. et gratia adules virtutis potentiam facit in actu. unde ratio sit in actu credendi qui est fidei. et voluntas in actu decessit qui est contritionis.

Questio. iij.

Utrum ad iustificationem necessaria sit contritio. Et sic videtur super illud psalmi. Sacrificium deo spiritus contribulatus. spiritus contribulatus et contritus est sacrificium in quo peccat.

nes p̄dicte q̄ confessio necessaria sit ad iustificatiōē
 Voluntate enī p̄fiteōi confessiōē vocant. vt pater di-
 scurrēdo p̄ singulas. Nam qd̄ p̄mo dicit qui abscondit
 scelera confit̄s est qd̄ loquit̄ de hypocrita. q̄ nō t̄m̄ ca-
 ret p̄posito confiteōi. imo etiā habet maliciā celādi et
 27 excusandi. Ad illud similit̄ qd̄ dicit. Dic tu iniqui-
 tes rē. d̄m̄ q̄ q̄n̄ homo vult huic m̄dato obedire. se
 disponit de cogno ad gratiam. r̄ d̄ma m̄ia largissima
 cū inuenit aiām dispositā grām tribuit ac si eēt cōfēs
 s̄p̄ sermonē. Alie due auctes ita intelligēde sunt. Vt
 si intelligant̄ de actu confitendi. tunc sumit̄ confessio
 nem p̄ peccati recognitiōē que interi⁹ est inter aiām et
 28 deū. r̄ sic non concludit̄. Ad illud qd̄ obijcit q̄ nul-
 lus intrat sine p̄tate clauū. d̄d̄z q̄ sine p̄tate clauū in-
 trare dupliciter p̄t̄ intelligi. aut sine p̄tate ita q̄ intelli-
 gat̄ cōtrarie. sicut cōtēnens clauem petri. vel sine po-
 testate ita q̄ p̄uarie. Et adhuc dupliciter. vel simpliciter
 p̄uarie ita q̄ non habet effectū absolutiōis. nec i ope
 nec in deuotione. siue in desiderio. aut ita q̄ habet in de-
 uotiōē r̄ p̄posito. r̄ ita qd̄ modo h̄z. Primo r̄ secūdo
 modo non intrat nec iustificat̄. sed tertio modo intrat. et
 aliq̄ modo p̄ clauem licet nō sicut illi q̄ absoluit̄ a tua
 liter. Ad illud qd̄ obijcit q̄ p̄nia est factū necessariū
 29 unū. d̄m̄ q̄ nullū factū est adeo necessariū q̄n̄ fides r̄
 deuotio suppleat locū ei⁹. sicut pars in baptismo. r̄ iō
 sine factō p̄nie salus alicui eēt p̄t̄. Et qd̄ obijcit de con-
 tritiōē q̄ ē necessaria. d̄m̄ q̄ nō est necessaria s̄m̄ qd̄ ē
 pars p̄nie facti. sed s̄m̄ qd̄ est actus p̄nie virtutis. r̄ il-
 la est p̄ma virtus sine q̄ nō ē salus p̄soni adulto. Et i-
 am simul ē in actu r̄ habitu p̄nis illa in ipsa trāsfusiōē
 q̄ inuenit lib. ar. in actu sibi conforme in iustificatiōē
 vt visum ē. Preterea est q̄ contritiō p̄nalis pur ē sa-
 cramental̄ eēt necessaria. non sequit̄ p̄ter hoc de confes-
 sione que est actus exteriori supaddens cōtritiōi.

Quoniam visio de his que cōcurrūt ad iusti-
 ficatiōē imp̄i se. q̄n̄ ad secūdu articulū. que
 r̄ de ordine ipsor̄ adinuicēz. Et circa h̄ q̄tu-
 or̄ querunt. Primo querit̄ vtrū infusio gr̄e necessario
 p̄cedat expulsiōē culpe. Secūdo querit̄ vtrum expul-
 sio culpe necessario p̄cedat cōtritiōē. Tertio vtrū an-
 te cōtritiōē necesse sit p̄cedere attritiōē. Quarto vtrū
 confessio necessario sequat̄ iustificatiōē.

Questio. j.

Quoniam infusio necessario p̄cedat p̄t̄ expulsiōēz.
 v̄. Amb. dicit. Quēadmodū intrās aiām sapiētis di-
 sciplina imprudētia tollit̄. ita p̄fecta v̄nis iniquitatez. si
 ergo iniquitate nō tollit̄ nisi p̄fecta virt̄ intrās. r̄ hec est
 gr̄a. ḡ rē. Itē gr̄a infusū nō est aliud q̄ ip̄az creati.
 S̄z creatio gr̄e p̄cedit expulsiōē culpe. q̄ culpa nō ex-
 pellit̄ nisi p̄ gr̄a. ḡ r̄ infusio. Itē si p̄us naturali
 ter expellit̄ culpa q̄ infundit̄ gr̄a. cū culpa nō possit ex-
 pelli nisi p̄ habitatiōē dei in aiā. tūc p̄us inhabitaret
 de aiāz q̄ infunderet gr̄a. r̄ h̄ est impossibile. Itēz
 cū ignis expellit̄ frigidū. p̄us naturalit̄ immittit̄ v̄ra-
 tem in materiā q̄ illud expellit̄. Si ḡ r̄ expellit̄ cul-
 pā immittēdo grām. ḡ p̄ior est gr̄e infusio p̄ naturā q̄
 culpe expulsiō. S̄z p̄tra. in qlibet mutatiōē p̄us est
 termin⁹ a quo q̄ termin⁹ ad quē. vel s̄m̄ natura vel s̄z
 ip̄s. sed iustificatio incipit a malo r̄ terminat̄ ad bonū.
 Si malū a q̄ incipit̄ p̄t̄m̄ est. r̄ bonū ad qd̄ tendit̄ est
 gr̄a. v̄ q̄ p̄ior p̄ naturā sit peccati expulsiō q̄ gr̄e in-
 fusio. Itē p̄t̄ ē natura a q̄ nō p̄uertit̄ aiā s̄m̄ neci-
 tarē. sed necio ad eē gratū sequit̄ eē mūdū r̄ nō eōducr̄

so. vt patet in p̄mo hoīe r̄ angelo. in q̄b̄ ante fuit stat⁹
 innocētiē q̄ gr̄e. ḡ naturalit̄ p̄ius ē eē mūdū q̄ gratū.
 Sed eē mūdū est p̄ culpe expulsiōē. eē gratū p̄ infusu-
 onē gr̄e. ḡ culpe expulsiō p̄ior. Itē mediū est s̄m̄ na-
 turā r̄ s̄m̄ actualē exigentiā. r̄ licet inf̄ culpā r̄ gratiam
 nō sit mediū s̄m̄ actualē exigentiā. est t̄m̄ mediū s̄m̄ na-
 turā. Sed mediū s̄m̄ naturā in mutatiōē naturalit̄ p̄e-
 cedit̄ extremū. ergo rē. Itē culpa expellit̄ aut q̄n̄ est
 aut q̄n̄ non ē. Non q̄n̄ non ē. q̄t̄ t̄c̄ semp̄ expellit̄. Si
 q̄n̄ est. sed q̄n̄ est culpa in aiā nō est infusa gr̄a. q̄t̄ t̄c̄
 simul cōt̄ duo opposita in eodē. ergo ante expellitur
 culpa q̄ infundat̄ gr̄a. Itē si deus successiue oparet̄
 p̄us expelleret̄ culpā q̄ infunderet̄ grām. P̄ius inq̄
 tempe. sed subita ordinatio r̄ si tollat̄ ordinē ip̄is. non
 tamē tollit̄ ordinē in natura. ergo euz subito iustificet̄.
 p̄us in naturalit̄ culpā expellit̄ q̄ de grām. Itē nō
 videt̄ aliq̄s ordo. q̄n̄ p̄uare p̄uarione. nihil aliud est
 q̄ restituere habitū. sed culpa est p̄uatio. gr̄a est habit⁹
 ergo oīno est idem grām infundi r̄ culpā expelli. ergo
 videt̄ q̄ simul sint t̄p̄e r̄ natura. cum eiusdē ad se nō sit
 aliq̄s ordo. Ad h̄ voluerūt aliq̄ dicere q̄ de seip̄ 30
 so expellit̄ culpāz. Nam ip̄s de se dicit̄ Esa. xliij. ego
 sum q̄ deo iniquitates tuas. p̄ter me. Cū s̄m̄ hos p̄us
 deus mūdāt̄ animā r̄ postmodū dat̄ grām. simul t̄m̄
 pore. tamen posteri⁹ natura. Sed quia cōtr̄t̄ p̄nt̄ r̄
 per radios tenebras. sicut dicit̄ Act. iij. fide purifi-
 cans rē. r̄ h̄ supra monstratū est. ideo cum causa p̄e-
 dat effectū. infusio gr̄e naturalit̄ p̄ior est expulsiōe
 peccati. sicut lux p̄reit̄ effugatio nē tenebrarum. Ad 31
 qd̄ intelligendū norandū est q̄ ql̄tas aliq̄ que agit̄ in
 aliud habet triplicē comparatiōē. s̄. ad p̄ne t̄p̄iū a q̄ exi-
 et ad p̄trariū oppositū qd̄ expellit̄. r̄ ad subiectūz qd̄
 p̄ficiat̄. Et sunt iste comparatiōes ordinatē. P̄ius enim
 comparatur ad p̄ncipiū a quo p̄ducit̄. S̄do ad opposi-
 tum qd̄ expellit̄. Tertio ad subiectū qd̄ p̄ficiat̄. Subiectū
 enim informē cū aliq̄ qualitate. vel i. formatū. v̄
 cio. non p̄t̄ intelligi informari aliq̄ bona ql̄tate vel
 perfectione. nisi p̄ius intelligat̄ expulsiōē p̄trarie. Et
 impossibile est q̄ aliq̄d̄ intelligat̄ expulsiōē ab aliq̄
 q̄n̄ p̄ius intelligat̄ egredi a suo p̄ncipio. Quoniā igit̄
 tur gr̄e infusio non dicit̄ perfectionē subiecti nisi p̄
 p̄comitantā. sed potius ipsius gr̄e p̄ductione ab
 agente. ideo patet q̄ p̄ior est q̄ expulsiō. sicut r̄ cau-
 sa p̄ior est suo causato. Ad illud ergo quod primo 32
 obijctur in p̄trariū q̄ p̄ius est terminus a quo. dicen-
 dum q̄ terminus ad quem non est gr̄e infusio. sed
 magis subiectum eē gratum r̄ mundatū r̄ gratia i for-
 marum. Unde bene p̄cedo q̄ gratia p̄ius per naturāz
 habet rationem agentis q̄ informantis. r̄ s̄m̄ q̄ p̄ius
 habet rationem agentis q̄ informantis sic est p̄ncipiū
 iustificatiōis. s̄m̄ vero q̄ habet rationem inform-
 mantis sic est terminus. Ad illud quod dicitur q̄ 33
 p̄ius est esse mundum q̄ gratum. dicendum q̄ q̄uis
 p̄ior sit mundatio p̄ naturāz q̄ gratificatio. non tamē
 est p̄ior q̄ p̄se mundans. r̄ quia gratia non t̄m̄
 est gratificans sed etiam mundans. ideo p̄cedit. Un-
 de ratio illa bona esset s̄m̄ mundatio non esset a gratia
 tanq̄ a p̄ncipio immediato r̄ creato. nunc autem ra-
 tio illa tantū valet q̄ p̄ius per naturam comp̄t̄it̄ gra-
 tie expellere culpā q̄ subiectū informare. r̄ de verū
 est. forma enim que inducit̄ in materiam aliquam p̄i-
 us est ibi vt potentia siue vt agens. q̄ sit vt p̄fisi-
 ciens siue vt actus. Siue igit̄ expulsiō culpe sit idē

Questio iij 8

Utr necesse sit qd attritio pcedat impij iustificationem siue contritione. Et q sic videt. qm si ds iustificaret si/ ne pparatōe. tūc etiā sine motu lib. arb. iustificaret. qd quidē nō facit sicut dicit Aug. q creavit re sine re. non iustificat re sine re. tūc ergo qro p qd imediate se pparat. Si p actū aliū qd doloris. cū grā sit delectua sine pparatōe. illū actū nō expeller s; formabit. ergo sine omni cō tritione p iustificari. s; hoc ē falsum. ergo. rē. ¶ Item gratia p se sufficiens est delere culpā ex quo venit i ani/ mam. ergo si relinquatur actus. videt hoc esse magis ad introducendā gratiā qd ad iuuanduz introductam. sed motus doloris ante infusione gratie est attritio. q rē. ¶ Itē licet dolor sit motus instāran. nō tamē elicitur a lib. arb. nisi p preparationē & collationē que fit in tēpo/ re. sed iustificatio fit in instānti. q necesse ē q ante illud instās lib. arb. dolere incipiat. Cōtra. videmus paulū iustificatū in quo nulla pcessit pparatio nec attritio. Item. Ambro. Nescit tarda molimina spūst. gratia. q statim pōt torū fieri. ergo. rē. ¶ Itē si requiritur dolor pcedens. aut ille dolor informat aduentē gratia aue non. Si sic. ergo attritio fit cōrritio. & opus mortuum sit viuū. qd ē incōueniēs. Si nō informat. ergo necesse est dolore nouū elici. s; similiter posset elici si ille nō pcessisset. ergo. rē. ¶ Itē iuxta hoc querit vtr attritio fit ar cōrritio. Et q nō videt. qz orū habet a timore suili. qui expellit nō format. Qd aut fiat videt. qz orū habet a fide informi. q nō expellit s; format. q similis ē ar/ tritio. ¶ R. ddm q fm speciale pūlegiū pōt ds iusti ficare sine omni pparatōe. cū scdm legē cōem nō iustificet nisi eos q se pparat. sicut dicitur in zachar. j. Lūertu mini ad me. & ego uertar ad vos. et q pparatio debet esse scdm cōuenientiā ad iustificatōem in qua est motus lib. arb. & cōrritio. necesse est q homo se pparet motu fidei & doloris. ita q gratia inueniat lib. ar. i vtroq; isto rum actuum. vel etiā sūme paratū ad vtrunq; in quod in eodē instāt paratū sit moueri in quo grā aduenit. & cōcedende sūt rōnes ad istā prem. pcedit em scdm legē cōem. q nō pūdicat pūlegio speciali. Et ideo patet

41 de paulo. Similiter q nescit tarda mo. ddm q verum est q gratia subito venit. sed tamē hō nō subito pparat

42 Ad illud qd obf. vtrū ille dolor format. aut nouus eliciat. illi q dicit q contritio sequit culpe remissionē dicit q nouus elicitur. & q p infusione gratie omnes virtutes habet nouos actus. Sed illi q dicit q contritio est in instānti iustificatōis. necesse habet dicere q dolor ille format a motu fidei siue lib. arb. ¶ Ad illud

43 qd qritur. vtrū attritio fiat cōrritio. ddm q istud rōpliciter pōt intelligi. aut q habitus quo quis arretit for/ micetur & illo conteratur. sicut fides informis fit forma/ ta. & hoc credo vtrū. credo enī q habitus penitentie in formis per aduentū gratie format. nec est simile de timore seruili. in quo viuūt volūtas peccādi. Secūdo modo pōt intelligi qrum ad actū substratū. & adhuc concedo q actus in pncipio sui est attritio. sed anteq; interrūpa tur fit contritio. sicut patet de motu q quis vadit ad ec clesiā si infūdatur ei gratia in via. Tertio mō pōt intel ligi qrum ad cōditōem supadditā. q opus mortuū scdm partem illam qua mortuū est fiat viuū. & hoc impos sibile est. quia pars illa motus transiūt. & fuit informis & nunq; format. qz non reclusim idem quod pteritū.

Questio iij b

Utr cōfessio necessario sequat iustificationē. Et q sic videt. qz ita peccator tenet cōfiteri. sed pstat q grā non

absoluit ipm a pcepto cōfessionis. ergo p gratiā su/ ceptā adhuc tenet. ¶ Itē cōrritus & confessus tenet sa tisfacere. sed p fessio nō absoluit a satisfactōe que ē po sterior ipsa ergo nec contritio a confessione. sed contri tus ē iustificatus. q iustificatus tenet confiteri. ¶ Itē ddm pceptit penitentiā agere Mar. iij. Sed i p fecti one penitentiē sūt ista tria. cōrritio. p fessio. et satisfactō sicut dicit mgt in lra. sup. dis. xvj. in pncipio. ergo non implet homo pceptum nisi confiteatur. ergo tenet bo/ mo confiteri qntumcūq; iustificatus. ¶ Item iustifi/ cationi necessarium est ppositum confitendi. Sed pro ppositum aut desinit esse efficac. aut exit in actū cū se of ferunt tempus & locus. sed pposito confitendi desinen te desinit aliquis esse iustus. & necesse est nō esse. ppositū efficac vel hominē confiteri. ergo vel necesse est q post iustificationē homo cōfiteatur. vel q a iusticia cadat. Cōtra. qui habet iusticiam. habet omne quod ad salutes est necessarium. Sed omnis iustificatus habet iusticiā ergo habet omne qd ad salutē est necessarium. si ergo cō/ fessio nō est necessaria ad iustificationē. nec p iustifica tōne ē necessaria ad salutē. ergo iustificatus ad cōfessio nē nō tenet. ¶ Itē si iustificatus tenet ad cōfessionem aut ergo ppter deletionē culpe. aut ppter deletionē pe ne. Nō culpe. qz culpa tā delera est. Nō pene. qz tanta pōt esse contritio q delet totam penā. et si aliqd residu um ē. pōt deleri p satisfactōne exteriorē. q nullo modo tenet. ¶ Itē duplex ē forum. s. forum dei & for ecclesie. scdm for dei punit quis in purgatorio multo grauius q in hoc mundo. scdm for ecclesie in hac vita. S; pōt qd renūciare iudicari in foro minor. vtrāfferat se ad forum maior. ergo aliqd licite post cōrritionē pōt expe trare penā purgatoriā. ergo nō tenet iudicari in foro ecclesie. ergo nec confiteri. ¶ Itē ponatur q aliquis cō teratur. & nihil cogitet de confessione. cōstās est iste hō grām. & non obmittit. ergo nō cadit a gratia. qz non in teruenit contemptus. ergo qdiu non cogitat non pec car. esto q sic moriat. cōstat q saluat etiā sine cōfessione ergo. rē. & ad hoc sunt multe auctoritates quas addu/ cit magister in lra. ¶ R. ddm q cōfessio ē instituta sub pcepto. sicut melius patebit infra. & ideo quia ab hō pcepto peccās per susceptōne gratie nō absoluitur. ad huc confiteri tenet. & ideo si nō confitetur. cadit a iusti cia. Sicut enī nullus pōt iustificari q sacramenta con temnit. sic nullus in iusticia pseuerat si post iustificatō nē ex cōtempnu negligat confiteri. & iō si pōt confiteri & nō curat. cadit a iusticia cum cadit a pposito cōfrendi. si ue quo iustificari non poterat. Cōcedendū ergo q cōfessio p iustificationē est necessaria necessitate pcepti. a qua tamē excusat impossibilitas. vñ & rōnes ad hāc p tem sunt concedende. ¶ Ad illud ergo quod obijctur qui habet iusticiā habet omne qd necessariū ē ad salutes. ddm q verū ē si pseueret in illa. sed qntus sine confessio ne possit quis iusticiam adipisci. tamē in illa nō pōt est diu pmanere sine confessione quin obmittat. Nō soluz aut sūt necessaria ad salutē illa que necessario requirun tur ad iusticie adeptōnem. verum etiā illa que requir ūtur ad habite cōseruationem. ¶ Ad illud qd obijctur. aut est necessaria ppter deletionē culpe. rē. Ddm. q ista nō est ratio. sed institutio. quia enī confessio in/ stituta est sub pcepto. ideo nemo absoluitur. sed qui/ libet tenetur qntumcūq; pena & culpa deleatur. Ua/ let tamen ad deletionem culpe qntum ad eos qui se nō parauerunt sufficienter omnino. et etiam pene qntū ad alios. & ad multas vtilitates sicut infra melius appare

bit. ppter qd eam dñs instituit. Ad illud qd obf de duplici foro. ddm q penitēs qdū est in hac vita subie ctus est foro ecclesie. ita q ab ipso nō potest appellare. Preterea fecit iniuriā ecclesie. 2 iō si pōt cōparere tene tur. nisi p impossibilitatē excuset. Nemo em̄ ad forum purgatorij admittit q for ecclesie cōtempnit. cū in nul lo fiat iniuria peccatori sed in vtroq iusticia. Ad il lud qd obicitur de illo q nihil cogitat. ddm q hoc pōt esse duplici ex causa. vel propter intensionē doloris. v̄ ppter occupationē supflue sollicitudinis. Quātū ad p

De confessione sacramentali

Jam scdm qstiois articulū inspiciam⁹ rē. Sup ere turus ē et determinavit mgr̄ p̄mā qōnem. hic tangit et determinat scdm. scz vtrum necesse sit confiteri homi ni. an sufficiat soli deo confiteri. Et diuiditur hec pars

50 a Quibusdaz vltimū est suffice re si soli deo fiat confessio. Que ritur hic vtrū ta les fuerunt heretici. Et q non videt. qz mgr̄ re citat hoc tanq̄ a opinionem. pba

Auctibus pbat q suf nciar. ps. xxxj.

Amb. sup Lucam

Chrys. sup epi. ad heb

ps. xxxvi.

Queritur vtz necesse sit confiteri homi. an sufficiat soli deo cō fiteri. adducēs auctoritates ad falsam partem.

Jam scdm qstiois articulū in spiciamus. s. vtz sufficiat pecca ta cōfiteri soli deo. an opteat cō fiteri sacerdoti. Quibusdā vi sum ē sufficē si soli deo fiat cōfel sio sine iudicio sacerdotali et con fessione ecclesie. qz David dixit Dixi cōfitebor dño et tu re. rē. si ait sacerdoti. et tñ remissum sibi pctm̄ dicit. Itē Amb. Ideo fle uit Petrus qz culpa obrepit ei nō inuenio qd dixerit. inuēio q fleuerit. lachrimas ei lego. satis b factionē nō lego. Sed q defen di nō pōt. abluī p̄. lauāt lachrie delictū. qd voce pudor. ē cōfite ri. et venie stetus cōsultit et vere cundie. hoc idē etiā maxm̄ dicit eps. Itē Job. Lris. nō tibi dico vt te prodas in publicū. neqz apd alios accuses. s. obedire te volo. pphe dicēti. Reuela vitaz tuā an dñm. Ergo tua confitere pctā apud v̄z iudicē. cū ofone delicta tua pnūcia. nō lingua. s. cōscie tue memoria. et tūc demū spera te miām posse cōseq. si ha bueris pctā tua in mēte p̄tinue.

Sed qd defēdi nō pōt. abluī p̄. Ut male dicere. qz nullū peccatū p̄ rōnabilis defendi. quare q̄ dicit qd de fendi nō p̄. R. ddm q defensioz h̄ vocat pctā excusatōz et aliqua sunt pctā q sūt possibilis defendi. qz p̄nt excu

mum quia domin⁹ cor ei⁹ occupauit. si nō fuit mora sup flua. nec indifferetio aliqua. credo q dñs absoluit. et vo luntarē p opere cōputat. et computat iste cum illis qui excusantur propter impossibilitatē habentes deuotio nem in sacramento. Si aut nō cogitat nec curat. alijs sol licitudinibz occupatus. maxime si locum et temp⁹ habu it confitendi ore. tunc nō excusatur. immo ob peccatuz omissionis reputabitur reus mortis. maxime si nō fue rit sic morte puentus. qn bñ posset et deberet recogitare et petere sacramētū ecclesie.

in duas. In prima adducit auctoritates ad falsam partē. In secunda adducit auctoritates ad veram. ibi. S. qz sa cerdotibus confiteri oporteat rē. in quibus clarescit cō fessionis vocalis institutio. et peccatorum obligatio. in quibus etiam consistit presentis questiois difficultas et determinatio

nūq̄ malū aduersus primū in corde tuo teneb. Idez pctā tua dicit. vt deleas illa. sed si p̄fun deris alicui dicere. dicit ea q̄ti die in ania tua nō dico q cōfite aris ea p̄seruo tuo vt tibi expro bret. dicit deo q curat ea. Nec em̄ si nō dixeris ignorat ea. cum faciebas ea p̄seruo erat. cum ad mitteres ea cognouerat. nun quid ea vult te cognoscere. pec care nō erubuisit. et p̄fiteri eru bescis. Dicit in hac vita. vt in alia requiem habeas. dicit o i ge miscens et lachrimas. In codi ce scripta sunt pctā tua. spongia pctōz tuoz lachrie tue sint. Itē prosper. Illi quoz pctā hūanaz noticiā latet. nō ab ipis cōfessa. nec ab alijs publicata. si ea cōfite ri velemendare noluerit. de um quē hnt restē. ipz et habituri sūt vltorē. Si ipi sui iudices fi ant. et veluti sue iniquitatz vltor es. hic in se volūtariā penā se uerissime animaduersiois exer ceant. tpalibus penis mutabūt eterna supplicia. et lachrimis ex vera cordis contritione fluentibus restringunt eterne ignis in cendia. Et infra. facilius sibi de um placabūt illi q aut p̄p̄ijs cō

fari. et h̄ ipso dig na sūt venia pec cara nature. que p̄nt excusari d se et p̄nt h̄re ablut onem et absolu tionem merito lachrymaz. vult ergo dicere q n̄ est aliqd pctm̄ tam graue. qd p lachrymas n̄ fi at excusabile. nec aliquod ita ponderosuz. qn verus dolo. cō tritionis faciat confiteri. Et fle tus et lachyma rio conuenit sce leri dū impetrat veniā et verecū die dū reddidit pec catorem excusa bilem. vel facit eū verecūdiā ab h̄ere ob quā nō audebat confite ri. et ita Amb. non intendit ex cludere constituti onem. sed per suadere veram contritiones. et sic patet inelle ctus auctoritat. Non dico q cōfitearis ea cōseruo tuo vt

tibi exprobrer. sm hoc v̄ q cū omnis homo sit p̄seruus q nulli possit pctm̄ reuelari. Preterea sigillū cōfessiois est artissimum. q nō debet timere vt sibi exprobrer. R. ddm q duplici p̄fitef aliqd peccatū suū alicui. Aut si cur homi. et h̄ p̄ qndā p̄fabularōz. Aut sicut deo. et h̄ per scie reuelatōz vt loquat homi sicut deo. P̄no mō pctm̄ p̄fiteri ē p̄fiteri p̄seruo. Quia cōfitef homi. et vt homi.

57 **S**it tamē veniale qđ cōmiserat mortale. Videt sal-
sum dicere. qđ spēa rez nō possunt trāsmutari. ergo nec
peccata. R. ddm qđ mortale fiet veniale ē duplr. Aut
quantū ad maculā z deformitatē. aut quantū ad reatus
Si qntū ad maculā. hoc est impossibile. Si qntū ad re-
atū. hoc potē esse

duplr. Uel qđ re-
atus iste fiat il-
le. z hoc nūqđ fit
Uel qđ ille succe-
dit huic. z hoc ē
vex. quia aliqđ
pius obligatur
ad mortē eternā
z post per diui-
nā miām ad pe-
nā reponatē. Uel
distinguit qđ ve-
niale dicit trīb
modis. Ex gñe
vt mendaciū to-
colum. Ex euen-
tu ppter effectū
diuine mie. Ex
circūstantia vt
illud qđ habz ex
casu dēm. Pñio
mō mortale non
fit veniale s3 so-
cūdo mō.
b **Q**uāto plu-
ribz cōfiteē in tē-
pore venie tur-
pitudinem criminis. tanto facilius rē. Videt male di-
cere. quia aut secūdus sacerdos aliqd imittit. aut nihil
Si aliqd sūt z tērrē. et sic totū possūt remittere. g sine
satisfactioe p solam cōfessioēz vt quis saluari. qđ ē ieo-
ueniēs. Si vero nihil remittit. g nō cōsequit veniā facili⁹

Quāto plu-
bus qđ cō-
fiteē. tāto
facilius ei
ignoscitur

58 **Q**uestio. j.
i
Quāto plu-
ribz cōfiteē in tē-
pore venie tur-
pitudinem criminis. tanto facilius rē. Videt male di-
cere. quia aut secūdus sacerdos aliqd imittit. aut nihil
Si aliqd sūt z tērrē. et sic totū possūt remittere. g sine
satisfactioe p solam cōfessioēz vt quis saluari. qđ ē ieo-
ueniēs. Si vero nihil remittit. g nō cōsequit veniā facili⁹

Hid intelligētā b⁹ pñis qđ de cōfessioē vocali. z circa
hac duo pñcipalr qñt. Pñio qđ de cōfessioē qñtum
ad pceptū instituit. Secūdo qñtū ad obligatōēz exequētis
Quāntū ad pñm qñtū trā. P. o qđ vtz mādarū de cōfessi-
one pñnear ad leges nature. Secūdo vtrum pertine-
at ad legem scriptam vel leges gratie. Tercio qđ a quo
fuerit institutū. vtz a xpo an ab aliqđ ei⁹ aplo.

Questio. j.
i
Quāto plu-
ribz cōfiteē in tē-
pore venie tur-
pitudinem criminis. tanto facilius rē. Videt male di-
cere. quia aut secūdus sacerdos aliqd imittit. aut nihil
Si aliqd sūt z tērrē. et sic totū possūt remittere. g sine
satisfactioe p solam cōfessioēz vt quis saluari. qđ ē ieo-
ueniēs. Si vero nihil remittit. g nō cōsequit veniā facili⁹

Ite si pma cōfessio ē scām pfe. cū. g si sup addit. vt ro-
tū supfluū. g nō cōsequit veniā. **I**te quilibet sacerdos
d3 imponere pñiam. z tūc videt. qđ aut det ad oēs. aut ad
nullā. Si ad oēs. tūc difficult⁹ cōsequit veniā. Si ad
nullā. videt qđ vna cōfessio irriter aliq. R. ddm qđ cōfessio

Quāuis plenitudo fidei videat
tur eē laudabilis qđ ppter dei timo-
rē apud hoies erubescere nō ve-
ret. tñ qz nō oīm sūbhuiuscemo-
di pēta vt ea qđ pñiam poscūt nō
timeāt publicari. Remoueat i-
probabilis consuetudo. ne mul-
ti a pñie remedijs arceant. duz
aut erubescūt aut timēt inimi-
cis sua facta referre. qđ pñie le-
gū pcelli pstitūtōe Sufficē cōfessi-
o qđ pñm dō offerē z tūc ē sacer-
doti qđ p delictis penitentiū pca-
tor accedit. Tūc ei plures ad pe-
nitentiā poterūt puocari. si pph
aurib⁹ nō publice scia pñitēs
Ex hys alijsqz plib⁹ idubitat oñ
dī optere deo pñm. z deinde
sacerdoti offerri cōfessioēz. nec ali-
ter posse puenire ad ingressum
paradi. si assit facultas

Ex his patet obiecta. qđ secūdo nō facit nonā remissioem
nec d3 de nouo ligare sed aliqd facile imponere. vt paf-
nī rē. et semp pot penitēs eē certior. qđ si nō habuit esse/
ctū pñia. potest esse qđ secūda habeat. quia melius in-
uenit dī positum. z ex hoc patet vltimū.

Ite pñia tres hz pñes. s. cōtritoz. cōfessioēz. z satisf-
factōz. s3 pñio z satisfactio sūt de lege nāali. g part rōē
z cōfessio. **I**te oē op⁹ dñi spectat ad dicamē nature
s3 cōfessio pñi cōp⁹ dñi. g rē. Probatio mionis. vtz
vt vult pñs cōfiteē circa difficult. s3 cōfessio ē hī qđ hūit
at ad deū vtz. S3 maxia difficultas ē i enarrādo suum
pñm vere. g marie circa hūc actum cōfiteē virtus g rē.
Cōtra. ius naturale vt dicit Arist. ē idē apud oēs. sed
cōfessio pñi nō ē eadē apud oēs. g cōfessio pñi nō ē de iure na-
turali. **I**te vī qđ sit cōtra naturā. quia naturale ē cūlibz
erē natura recte celare amē cōmissum. sicut dicit p-
uer. rj. Sed magis se debet qđqz dilgere qđ proximum
et dicamē nature. g natura dicitur pēta pñia ē ce-
landa. **I**te naturale ē cūlibz celare verenda cogis.
g sūt verēda spūs. S3 pēta sunt turpitudines aie. ergo
pñm cōfiteri pot⁹ ē cōtra naturā qđ sūt naturā. **I**te
recta rō que est nature cōformis erubescit turpia cogi-
tare. g si plus est referre siue dicere qđ cogitare. videt qđ
peccatū suū quicqz per naturā erubescit dicere. g cū co-
gitare turpia z facere sit d nāaz z rationē rectaz. pari-
ratione z referre. **I**tem per naturam recordatio inu-
riarū est occasio inimicitie confirmandē. sed peccatōz
peccatū est iniuriā deo. ergo recordādo pñm et tērrā
dō inimicitias renouat. s3 qđ facit hoīem inimicus deo
ē cōtra naturā z rōē rectam. g et cōfessio sceleris. R.

ddm q̄ dupliciter sūt aliqua de dictamine iuris natu-
 ralis. aut in generali aut in speciali. In speciali vt bo-
 noiare pareres. In generali vo dicitur natura ea q̄ sup/
 addit lex euāgelica. sicut sūt aliqua superogatiois vt cō-
 silia uel etiā aliq̄ facta. Intelligēdū est igit̄ q̄ ē cōfessio
 peccati mēralis 2 uocalis. Mēralis cōfessio ē recognitō
 peccati 2 offensē. 2 bec ē de dictamine nature p se scōz qd
 est rōnalis. Sz cognitio offensē diuine ē de dictamine
 nature ad iure aliq̄ mō p fidē. Nūo em̄ scit hō se offēdere
 dēi. quē nō uidet. nisi p aliquē rādium fidei hō cognoscat
 cū aut hoc cognoscat q̄ dēi p puaricationē ibonozat. na-
 tura dicitur q̄ ab ipō ē misēdā humilit̄ pēdēda. 2 h̄ nun-
 q̄ ē nisi cognoscat culpa. Uocalis uero cōfessio ē dupl̄
 sc̄z q̄ fit dēo. 2 q̄ fit homi. Uocalis cōfiteri nō dicitur na-
 tura. nō simpl̄r s̄z i casu. vt puta qm̄ dō erigit. sicut ere-
 git ab adā 2 a chaim. Uocaliter aut cōfiteri homi. nō di-
 ctatur natura nisi i generali. Dicitur enī q̄ oīb̄ m̄is reco-
 gitat opozet dēo q̄b̄ ipse statuit. vñ natura sic dicta-
 bar q̄ si dō arbitriū cōstruerec in se 2 pēdēd. q̄ ip̄i esset
 culpa reuelāda. 2 ita dicitur i generali. Dicitur etiā
 q̄ illi cōfiteri dicēda uera. 2 sic patet quō cōfessio spectat
 ad legē nature. Quedā em̄ ē de dictamine nature speci-
 aliter per modū expēditis nō simpliciter. sed in casu
 necessitatis. vt cōfessio uocalis sc̄a dēo. Quedā vō dicitur
 tabar in vli solū. et bec ē cōfessio facta homi. Ex his pa-
 tent obiecta ad p̄mā p̄tē. nā auctes pcedūt p̄m p̄mam 2
 secūda viā vt p̄s. Silr̄ p̄mā rō inducta ex fili i cōfessioe
 uocali laudis. q̄ sicut in casu laudare oportet ore. tam̄
 sp̄z actū uel habitū laudare in corde. sic 2 intelligēdū
 59 de cōfessioe p̄tē. Ad illō qd̄ obr̄ de p̄tibus alijs. cō-
 tritōe 2 satisfactōe. ddm q̄ sic p̄tes respiciūt p̄nitentiā
 fm̄ q̄ ē virtus. 2 fm̄ q̄ ē s̄mā virtutis. Sed cōfessio ma-
 gis ē p̄nitentiē vt ē sacm̄. sicut meli⁹ parebit infra. con-
 fessio enī peccati q̄ fit homi orū h̄z nō em̄ a natura. sed
 etiā ab institutiōe diuina. 2 et h̄ patet respōsio ad vlti-
 mū. qd̄ dicit q̄ est opus virtutis. Dico ei q̄ reuera op⁹
 virtutis ē. 2 nō oīno. s̄z virtus cū ad iūctōe institutiōis
 sacri. virtus em̄ nō dicitur q̄ peccata oeculta dicant̄ ho-
 mini. similiter nec p̄nitentiā dicitur illud p se quātū
 cūq̄ hō dōlebat. sed cū dē⁹ instituit. nūc vir⁹ obedientiē
 impauit. p̄nīa accelerauit. 2 veritas acruz dicitur. 2 ita
 patet ad quā virtutē spectat cōfiteri. 2 quō sit opus vir-
 tutis. 2 cui⁹. Cū p̄nīam in ḡnali dicitur natura fm̄ qd̄ ē
 h̄t⁹ volēs facere emēdā. obediētia p mādarū specificar-
 60 hitas elicit 2 regular. Ad illud qd̄ obr̄ in oppositū q̄
 nō ē idē apud oēs. ddm q̄ illud intelligit̄ de eo qd̄ natu-
 ra dicitur in p̄culari non in vli. Ad illud qd̄ obr̄. q̄
 61 manifestare p̄m̄ ē rōnē. ddm q̄ peccati p̄palatio p̄t
 fieri dupl̄citer. uel ad sup̄p̄m̄ cōmēdatōz sicut faciunt pec-
 cariores. qui lerat̄ cū male fecerit. 2 exultat̄ in rebz p̄ssim-
 is. quoz vīe puerle rē. quibz ē facta frōs mulieris me-
 retricis. 2 de quibz d̄. p̄m̄ suū sicut sō doma p̄dicauerit
 rē. 2 bec ē tra natura. 2 tra rōnē rēctā. 2 ad puocan-
 dā diuinā inimicitriā. 2 verecūdia 2 cōfusio. Alia ē cōfessio
 huic opposita adducēs ad grām r̄glonā. 2 ē cōfessio q̄
 fit ad sui accusatiōem ad inueniēdā diuinā p̄pitiatiōē.
 Et bec ē ordinata ad faciēdū emēdā. uel ad curandū
 plagā occultam. Cū sicut natura dicitur q̄ vuln⁹ i lo-
 cis secretis ē apiendum medico ad curatiōē. q̄uis di-
 cter pudenda opienda. sic est de peccatis. Et sicut si ali-
 quis vuln⁹ nollet oīdere iudicaretur sup̄bus 2 stult⁹.
 et faceret contra naturā et salutē suam. sic intelligēdūz
 est in p̄posito. et ex hoc patet r̄sio ad om̄es rationes
 Nam si vulnus amici deberet curari per meam confel-

sionem. dicitur rō q̄ ego deberē ip̄m p̄dere. Quāuis/
 nature dicitur cōsonū sit erubescere 2 nunq̄ derege-
 re p̄tā p cōfessionē. p̄pter illā t̄m nō ē dimittēda cōfessio.
 2 hoc p̄pter multiplicē utilitatē quā habet. 2 p̄pter
 quā instituit eā deus. Valer em̄ ad peccati cognitōēz
 p̄pter instructiōē sacerdotis. Deut. x. v. si difficile est 62
 ambigū apud te. 2. Ad cognitū delictiōē. ps. Dixi cō-
 fitebor. 2. Valer ad cognitū delicti satisfactiōem. quia
 erubescētia in cōfessione ē magna ps satisfactiōis.
 Eccl. iij. est cōfusio adducēs grām 2 glīam. Ad pene
 diminutiōē in clauū potestare. Mar. xvij. quodcūq̄
 q̄ sol. sup̄ terrā. 2. Ad dei laudē. Josue. vij. Da glīam
 dēo 2 cōfiteri. 2. 2 indica mibi quid feceris. Ad iner-
 cessoz multiplicatiōē. Jaco. v. Cōfitemini alterutrū
 peccata v̄ra. 2. Ad cōsciētē assecuratiōē. Cū dauid
 statiz cū dixit peccauit. audiuit. trāstulit dñe. 2. h̄. Re-
 xij. Et hoc magnū bonū est. ij. Cor. i. j. ḡta n̄ra bec ē resti-
 montum conscientie nostre

Questio **ij.** **k**

Utrū cōfessio fuerit instituta in lege scripta. Et q̄ sic
 videt̄ Leuit. xvj. dicit̄ de sacerdotē q̄ debebat hircū em̄s
 sarū emittēre. Confiteat̄ om̄es inq̄ta. res filioz israel.
 2 vniuersa delicta atq̄ p̄tā. sed nō pot̄at sacerdos cō-
 fiteri p̄tā alioz nisi illi p̄s cōfiteretur ea. ergo viderur
 q̄ ibi fuit cōfessio instituta. Itē hoc v̄t auctes salomo-
 nis. q̄ puer. xvij. dicit. Qui abscondit scelerā sua non
 diriget. cōstat q̄ loq̄tur de his q̄ erāt tpe legis. 2 cōstat.
 q̄ nō intelligit̄ de absconsiōe respectu dei. cū a sūt
 nota. ergo respectu m̄stri dei. ḡ rē. Itē ys. xlij. mar-
 ra si qd̄ habes vt iustificeris. sed narratio dicit̄ acū ser-
 monis 2 cōfessionē uocalē. et cōstat q̄ loq̄tur p tpe le-
 gis. q̄ exhortādo nō p̄dicādo. ergo videt̄ q̄ tpe legis ef-
 fer cōfessio i p̄cepto. Itē rōe videt̄. Plus ē aliq̄ p̄fite-
 ri facto q̄ verbo. plus etiā cōfiteri peccatū corā omni-
 bus q̄ corā vno. sed ip̄i cōfitebatur se p̄tēs corā om-
 nibz dū offerebāt hostiā p peccatō. ergo cū ad h̄c tēne-
 rent. videtur q̄ multo fortius ad cōfessionē oris. Item
 cōfessio oris instituta ē ad h̄ vt sacerdos sit medi⁹ ar-
 biter. Sed i lege veteri sacerdos erat mediator. Cū per-
 torū leuit. vbi agit̄ de oblatōe d̄. orabitq̄ sacerdos. et
 remittetur ei. Itē veteri lex fuit lex rigoris. 2 magi pu-
 nitebat q̄ noua. Sed cōfusio que ē i p̄nitentiā ē magna
 pena. ḡ magis fuit cōp̄tēs legi veteri q̄ noue. Itē rō
 quare ē instituta. ē vt fiat reconciliatio ecclesie. h̄z co-
 cleste erat i ve. re. vnitās magna. q̄ vnus iniuriabatur
 dū peccabat toti m̄strudini sicut manifestū ē in achabz.
 ergo nūc debuit institui cōfessio peccati. Lōra Aug⁹.
 Oblatio sacrificioz cōfessio fuit p̄tōz. ergo v̄t q̄ non
 fuerit ibi alia cōfessio q̄ oblatio. Itē cōfessio ordina-
 ta ē ad solutiōē. sed lex trāsgrediētes ex certa sc̄tētia fa-
 ciebat occidi sine misericōdia. euz ergo teneat̄ aliq̄s facere
 se occidi. nō tenebat̄ cōfiteri. Itē in cōfessione mani-
 festatur q̄ cordis sūt 2 oeculta. Sz lex p̄hibebat manus
 nō aim. ergo cōfessio legi nō cōp̄erebat. Itē si cōfessio
 fuit in lege. aut sicut morale. aut sicut sacramētale. Si
 sicut sacramētale. ergo cū alia 2 alia sunt sacra no. legis
 2 ve. nō deberet esse i noua. Itē vsq̄ ad aduentū xp̄i tu-
 erūt homines sub vmbra 2 ante nō puenerūt ad lucē. sed
 per cōfessionem peccati. p̄dit p̄tōz in aprū. ergo ante
 aduentū ch̄risti nō debuit esse peccati cōfessio. Itē con-
 fessio ē ordinata ad potestatem clauum. quia confitēs
 absoluitur. sed in sola lege noua dicitur ē sacerdotibus q̄
 rū remisistis pec. 2. vt dicitur Jo. x. ergo videt̄ q̄ cū

ante nō fuerit potestas absoluendi. q̄ nec fue- it necessi-
 63 tas nec vilitas confitendi. R̄. dōm q̄ duo sūt p̄ncipā-
 liter in confessione p̄pter q̄ oportuit r̄ cōueniēs fuit cō-
 fessionē institui. P̄mū est p̄pter deletionē peccati. et
 manifestationē. r̄ sic ē finis cōfessionis in se. Secūdu-
 finis est p̄pter recōciliatōz faciendā x̄o r̄ eius ecclie.
 P̄mū igit fuit p̄pter peccati dēstructionē. peccator ei
 dū male agit o dicit lucē. r̄ ideo in reuersione ad iusticiāz
 op̄ret redar̄ gut opa in fructuosa tenebrarū. que āt argu-
 untur a lumie manifestātur. vt habet̄ Ep̄he. v. hoc autē
 est p̄ confessionē. et ideo d̄buit in ea lege institui cōfes-
 sio in q̄ est manifestatio v̄ritatis. in ea inq̄ lege in q̄ ver-
 bum caro factū est. vt intelligibile fieret sensibile r̄ ma-
 nifestū. In ea lege d̄bet̄ occulta r̄ tenebrosa opa manu
 festari. r̄ verba cordis samā vocis induere. Hec autē ē
 lex gr̄e. r̄ ideo confessionis institutio q̄ntū ad p̄mū finē
 cōpetit legi gratie. Alius finis ē ad recōciliatōnē faci-
 endā humano arbitrio mediāte. idō fit homi. vt homo
 sit iudex et arbiter inter deū r̄ peccatōrē. Arbiter autē talis
 d̄bet̄ esse. q̄ possit manū ponere in v̄ritatē. talis autē nō
 potuit esse quisq̄ deus fact⁹ est hō. r̄ tūc homo deificat⁹
 datus ē nobis mediator et arbiter x̄ps. q̄ potuit arguere
 r̄ manū ponere in v̄ritatē. Hic autē reliquit in ecclia
 successores. quos r̄ arbitros cōstituit r̄ retores ecclie
 quibz cōmisiit auctem recōciliādi. Et q̄m̄ hec auctas p̄-
 mo fuit i x̄po. et i nullo potuit esse anteq̄ veniret ille p̄-
 cipuus mediator. r̄ h̄ solū i lege noua fuit. ideo t̄m̄ i hac
 lege instituit̄ confessio d̄buit. Ecedo ergo q̄ confessio p̄-
 ut est sac̄m̄. confessio inq̄ vocalis. solius noue legi fu-
 it nec p̄cessit in lege veteri nisi i figura. q̄ nulli legi nō cō-
 petebat. P̄cessit autē in hoc q̄ sacerdotibus data erat
 auctoritas discernēdi inter lepra r̄ nō lepra. sc̄m̄ r̄ p̄pha-
 nū. S̄z hec quidē erāt corpalia r̄ nō sp̄ualia. r̄ illa figu-
 rā ostēdit d̄ns impleta esse i lege noua cuz mūdatus ad
 sacerdotes mirebar. vt d̄r Mar. viii. vbi volūt aliqui
 dicere q̄ confessio fuit instituta. s̄z magis vt videbit̄ fuit
 ibi insinuata. Ad illud q̄ d̄br̄ q̄ sacerdos cōfitebat̄.
 64 dōm q̄ talis nō erat confessio sacramentalis q̄ fit homi de
 qua nūc loq̄mur q̄ aliq̄s se excusat. sed cōfessio illa fie-
 bat deo i generali de peccatis ip̄ius multitudinis non
 alicuius p̄cularis plone. Ad illd̄ q̄ d̄br̄ q̄ abscon-
 65 sione. dōm q̄ intelligit de absconione q̄ est p̄ peccati dē-
 fensionem r̄ palliatōnē. sicut faciūt ypocrite. r̄ illud ē
 falsitatis. r̄ hec ē contra legē nature. r̄ respectu dei r̄ re-
 spectu homis. Quāuis autē sit p̄hibitiū mentiri. nō tamē
 est p̄ceptū dicere oēm v̄ritatē. Ad illud q̄ d̄br̄ obijct̄
 66 de narratōne. dōm q̄ intelligit de narratōe s̄m̄ linguaz
 r̄ os cordis. Vel si intelligat̄ s̄m̄ os cordis. adhuc intel-
 ligit q̄ fiat respectu dei. quemadmodū fit oratio vocal̄
 non ad deū instruendū s̄z exercitādū i nobis affectū pudor̄
 vel amoris vel doloris. vel alie⁹ alteri⁹ affectionis.
 67 Ad illud quod obijctur q̄ plus ē factū q̄ verbo p̄-
 fiteri. dōm q̄ illa oblatio nō erat p̄fessio peccati. s̄z ho-
 stie oblationis p̄ peccato. Et cōsequenti autē ostēdebat̄
 peccato. sed hoc nō est in speciali sed i generali. nec ma-
 gis sacerdoti q̄ aliq̄. r̄ hoc quidē d̄cebat aliquo mō sic /
 r̄. q̄ tam ecclesiastica v̄nitas in cōformitate sacramen-
 torum r̄ v̄niformitate cultus diuini ceperat inchoari.
 68 Ad illud q̄ d̄br̄ q̄ sacerdos erat mediator. dicēduz.
 q̄ et si mediator esset ad offerēduz hostias figurales. nō
 tamē erat mediator in absoluēdo. r̄ ita sacerdoti nō d̄-
 bebat fieri confessio peccati. sed oblatio h̄rei vel viruli
 nō sic ē de sacerdote no. te. qui sicut verū christi corpus
 cōficiet et p̄t̄rē habet ad cōficiendū. sic auctoritatem ha-

bet corpus mysticū ad soluēdū. Ad illud q̄ d̄br̄ obijct̄. 69
 q̄ lex veteris erat lex rigoris r̄ oneris. dōm q̄ q̄uis con-
 fessio onerosa videatur p̄pter pudorē. tamē est facta in
 miro modo alleuiās p̄ absoluēdo. r̄ ideo illi legi nō cō-
 petebat. Hic enī fit ab oīni peccato absoluēdo. ibi vero
 sine oīni misericōdia grauis peccatoris fiebat p̄natio. q̄
 terea nō cōpetebat illi legi talis p̄fectio. Ad vltimū 70
 de v̄nitate ecclie dōm q̄ v̄nitas erat. sed t̄m̄ figurat̄ re-
 spectu vere v̄nitate huius ecclie. ideo sicut sacrifici-
 um fuit figurale. ita r̄ sacerdos. ita reconciliatio. r̄ po-
 stremo confessio. q̄ leprosus se sacerdotibz ostendebat

Questio iij
 I
 A quo fuerit instituta confessio. r̄ q̄ fuerit instituta a x̄po
 videf. q̄ sacerdotū fuit instituta a x̄po ad remissionē
 peccatorū et absoluēdo. sed sacerdotēs nō p̄nt nec dē-
 soluere nisi sciat a quo soluāt. sed posito posteroz po-
 nit̄ p̄xus. ergo h̄ x̄ps instituit absoluēdo. multo for-
 69 p̄fessionē. Hic autē ē institutio torū. r̄ pres. s̄z d̄ns
 instituit penitentiā cū p̄dicauit r̄ p̄cepit. agite penitentiā
 Mar. iij. q̄ tūc instituit confessionē. Hic cōstituiti pec-
 cata occulta hoc ē magne p̄fectionis r̄ sup additū man-
 datis legalibus. sed nullus p̄t hoc p̄cipere nisi qui p̄ oīa
 p̄t sup hoīem. q̄ solus x̄ps ad confessionē peccatorū
 potuit obligare. Hic iohānes p̄currit saluatorē. r̄
 verus fuit p̄cursor. nō t̄m̄ in verbis sed in gestis. s̄z oēs
 qui baptizabātur a iohē p̄stebātur p̄ctā. Mar. iij. q̄ si
 cur p̄cessit i iohē baptizabātur p̄ctā. Mar. iij. q̄ si
 q̄ d̄buit institui a x̄po. Hic h̄ sac̄m̄ p̄ necessariū ē sic bap-
 tism⁹. q̄ sc̄da tabula ē p̄ naufragiū. s̄z x̄ps p̄ seipm̄ nos
 liberauit a naufragio r̄ p̄mā tabulā instituit. q̄ vt q̄ s̄l̄ r̄
 sc̄dam. r̄ ita confessio ē ip̄az. Cōtra sac̄m̄ q̄ d̄ns instituit
 ip̄emer vsus fuit v̄p̄us v̄sū ē i baptismo r̄ eucharistia
 s̄z ip̄e nūq̄ fuit confessio aliq̄ p̄ctm̄. q̄ r̄. Hic x̄ps i sa-
 cris suis nob̄ dedit exēplū. s̄z ip̄e absoluit sine oī confessi-
 one mulierē i adulterio p̄p̄ctā. s̄z ip̄e absoluit sine oī confessi-
 one. s̄z p̄t nō uoluisse. Hic q̄o vbi instituit. Si dicas ibi
 agite p̄niam. Cōtra. nodū erāt sacerdotes q̄b̄ possent
 r̄ d̄berēt p̄stiteri. q̄ i illa p̄dicatōe n̄ implicabatur confessio.
 Alij dicūt q̄ instituit ibi vbi misit leprosus ad sacerdotē
 70 S̄z. Mar. viij. d̄. vade et ostēde te sacerdotibz. r̄ of-
 fer mun⁹ tuū q̄ d̄beret moyses. q̄ cōstat q̄ mādauit fa-
 cere q̄d̄ fiebat i lege. r̄ illud n̄ erat confessio vocalis. q̄ r̄.
 Hic dicūt aliq̄ vbi. Jo. xij. Accipite sp̄m̄ sc̄m̄. q̄ tūc isti
 tuit sacerdotes. r̄ p̄t̄rē absoluēdi eis dedit. r̄ p̄cepit vt
 ad eos p̄ctā d̄ferret. S̄z. difficult⁹ ē p̄stiteri q̄ confessio
 nē audire. q̄ magis sp̄al̄it̄ de h̄ d̄buit mādārū dare. q̄ri-
 tur igit q̄re x̄ps n̄ instituit confessionē exp̄sse sic alia sac̄m̄
 71 R̄. dōm q̄ duo sūt in confessione. v̄nū formale r̄ p̄pleti-
 uum. r̄ h̄ est absolutio siue p̄t̄rē absoluēdi vel medican-
 di. et h̄c d̄ns instituit qui p̄t̄rē clauū p̄cessit. r̄ penes
 h̄ residet p̄t̄rē. Aliud autē est materialē. r̄ hoc ē d̄structione
 peccati siue morbi. r̄ hoc d̄ns n̄ instituit i se s̄z insinuante
 Rō autē q̄re n̄ instituit vt dicūt aliq̄ hec fuit. q̄ sufficit e-
 groto exponere medicū r̄ medicinā. et v̄lteri⁹. confessio
 peccati non valet ex toto sed d̄z esse voluntaria. idō d̄ns
 insinuauit relinquēs hoc in voluntate egrotantiz. Et
 hoc ē q̄d̄ dicit Dugo. medicis dixit vt curarent. sed iur-
 mis non dixit vt ad medicos curandī causa venirent.
 hoc quasi certū ē voluit. q̄ egri libenter salutem quere-
 rent. r̄ se curandos offerrent. i medicos inuenirent. Et
 licet hoc sit satis probabile. potest tamen et aliter dici
 q̄ dominus confessionē p̄ se non instituit. q̄ in remedi-
 um reciduantium. sed quia x̄ps erat ecclie fundator.

venientibus oim pccoy p baptisimū fiebat remissio. id ab eo no dicitur institui. pccatio. ne ex vbo dñi daret aliq bus recidivadi occasio. Cū aut ecclia fuit instituta. labi hoies ceperūt. et tūc remediū ne desperaret vel dēneret publicari ogerūt. r. iō p aplos pccatio debuit institui. r. rōtūre sibi a dño tradita i clauibz sibi datis. i qbz pccatē receperāt sanādi. r. ira impandi modū pueniētē saluti. r. h qdē erat p morbi detrectioz. expectatis hūliatōez. r. sacerdotale absolutorēz. r. iō pccatio fuit a dño istituata ab aplos instituta. ab epō hierosolimitano. s. iacobo. p mulgara. sicut et snia de no seruadis legalibz p mulgara fuit. Act. xv. sic r confessio oibz peccatibz iudicā r ipo sita fuit. Ja. v. cōfite mini alerutū pccā vīa. Et iteruz nō solū hec ē rō. sed etiā vltior eē pcc. cōfessio em hoīs est opus purū. vñ nō ē data virtus sacramēti ipi cōfessio. sed absolutorū. iō recte hoibz puris institutio debuit reseruari. Et his q dicta sūt qtuor: pnt rōnes elici qre dñs imediare pccatioez r expse nō instituit. Pna qdēz q: nō oportuit. Secda q: in hoc volūtatā esse debere dicit. Tertia q: est sacm recidivantiū. Quarta q: qn tūc de se ē opus humanū. vñ credo q nō p se instituit. et si dicat instituisse. hoc ē intelligēdū insinuādo et aucto ritate dādo. Et h p rōno ad p mā r scdm. dñs em for male pnie instituit p se. materiale aut nō. rō vīa ē sup.

72 Ad tertū qz p rōno. q: a postoli hec poterāt pccpere apponere clauū sibi dāz. q: alit frustra essent dare.

73 Ad illud qd obr q cōfitebit rē. dñm q vtrūq salua rōtūpleuit. sed vñ p seq decebat ipm. et altēz p alio s. q: eos decebat vti cōfessio. xps em q oī. sciebat. sine cōfessioe oris absoluebat. S; h apli facere nō poterāt. qz nūi p egronū nō poterant nosse plagā. Ad illud qd q vti vltimo. dñm q rps instituit p m hoc qd erat ibi com pletiois. nō m totū sicut baptisimū. q: non pueniebat ei ita sapicare totā tabulā recidivantiū sic p mā accedētū

Consequēt vīo de institutioe cōfessiois. qrit d ob ligatōe ad ipam. r qrit ad hoc tria qrunf. Pno p cōparatōem ad subiectū. Secdo p cōparatōem ad temp. Tertio p cōparatōez ad modum.

Questio. j. m

Cū oēs adulti boni et mali ad cōfessioez teneantur Et q sic videt p decretale de penitentis r remissioibus v. li. Ois vtriusqz se? fidelis. postqz ad annos dicer/ tōis puenit. oia pccā sua salte semel in anno fideliter pccatōe pno facerēt. Et q illud sit pceptū p r h qd subiungit gratis pena. s. q vtiens ab ingressu ecclesie arceat. r moriē xpiana careat sepultura. **I**te. j. Jo. j. Si dixerim? q: pec. nō ha. nos. se. r vītas in nobis nō ē loqf de oibz cōf. g oīs q dicit se nō habere pccm. peccat mortalit. g qlibz tenet se recognoscere peccatōez p m for mā ecclie q tradita ē pccatōibz. s; hoc ē p cōfessioem. g rē.

Ite pceptū ē oibz orare. r nullus absoluit qz tūcūqz p secus ab orōe dñali. g oēs tenent dicere. dimitte nob debita. s; dñs nō m orōne instituit imo r cōfessioem. s; oīd ē opus satisfactorū r p supponit cōfessionem. g rē.

Ite quātūcūqz aliqz sit scrus r iustus. si potēs ē corz porē. tenet quadragesimā ieiunare. nec p aliquā satisfica tiōem absoluit ab ecclie institutioe. g pari rōe nec a cōfessioe. **C**ontra. Aug. r hētur dī. pcedēt. Pna pccata ad baptisimū puritate conarur reducere. s; possibile ē ali quem veram pniā pficere. p pccō. ergo possibile est redire ad innocentā baptismalem. sed hās innocentiam baptismalē nō tenet cōfiteri. q: purus ē. g nō videt q oēs ad cōfessioem teneant. **I**te cōfessio r sacm pnie iſtitutū ppter h yr recidivantes p baptisimū possunt r sur

gere. S; possibile ē q aliqz cōfiteri in oētā baptismale. g talis nō tenet cōfiteri. **I**te possibile ē multis q nō habeat nisi venialia. s; venialia nō tenet cōfiteri bō. q: in illis decedēs p saluari. r sola cōfessioe pccatōez. g talis non tenet cōfiteri q in tali statu cōfiteri. **I**tem possibile ē q aliqz ita intē? sit circa eterna yr nō habeat remor sū de aliq culpa. aut ergo talis tenet cōfiteri aut nō. Si nō. tūc nō oēs obligat. Si tenet. r nō hz pcciam pcc. re net ad cōfiteri sive ad dicēdū cōtra pcciam. r ita mēri ri. qd nephas ē dicere. g nō oēs obligant. **C**o. dōz q 76 tenent ad cōfessioez pccoy ē duplr. s. ex institutioe pna qz instituta ē sub pcepto. vel ex cōfessioe sup addita. Pna mū pceptū datū fuit ab apli r vulgātū fuit a iacobo epō Jerosoli. Jaco. v. Scdm a pntū in gñali celio. r vulgātū fuit ab innocēto tertio. Rōnc p m mādatū iſtitu tiōis. qm iſtituta ē directe i mortale. tenebāt oēs cōfite ri q post baptismū peccauerūt mortale. Rōc vō scōe in ſtituōis tenent oēs salte ad semel i anno. Rō ar huius iſtituōis triplex ē. Pna ē vntuerſalis idigētia. Omīs ei peccauerūt et egēt glia dei. nō ē ei q faciat bonū r nō pec cet Eccl. vii. iō deū dīz qlibz glificare cōfiteri se pccōe. Qui ei se pccōe cōfiteri dei glificat. oñdens se dei grā r mīa indigere. Secda rō fuit sacre cōfōis reuerentia. qz oēs tenentur in pascha cōmunicare tā pccati q alii. r tūc quia agnus paschalis cū solentare māducaudus ē. vñ mundi essent manducantes et digni oportuit remediū p mitteri. p bationis r purgationis. r hoc quidem est i cōfessione pccati. Tertia ratio fuit discretio gregis dñici. ne lupi absconderentur in grege qui manducarent ag nos. iō institutū ē yr vltus pcciatū suaz sacerdotibus oñderent. r ne heretici innocentā palliarēt. et sub pel le innocentie se absconderent. omnibus quātūcūqz sint innocentes pceptum est cōfiteri. r ideo omnes qua tūcūqz sint boni tenentur cōfiteri semel in anno.

Ad illud qd obr q pnia pfecta reducitur ad innocent rā. dñm q illud vey ē de culpa p qua fuit illa pnia al sumpra. sed qd dū sumus in hac vita vni culpe succedit alia. r ideo oportet q remouetur confessio r penitētia.

Ad illud qd obr q instituta est ppter recidivantes dñm qm baptisimo deletur pncipaliter originale. De lentur nihilominus venialia et mortalia. r ideo bapris mus valet i illa. Similiter de pnia intelligēdū q pnc ipaliter instituta ē ppter mortalia ad minus ipā cōfessio. sed nō valet i oīe peccatū. r ita cōtra oēm lapsum siue p mortale siue p veniale. Licet ergo aliqz cōseruet gram baptismalē in quātū delet originale r culpā mora le. nullus tñ adeo est iust q cōseruet quantū ad delerōz venialis. quia tota die iterat. ideo expedit et si nunqz mādasset ecclia cōfiteri. nūc autē non solū expedit s; etiam necessario obligat. **A**d illud qd obr q non tene mur venialia cōfiteri. dñm q sicut tacitū ē tenio ad 80 cōfessionē est duplr. vel ppter vinculū pccati. vel ppter vinculū solius pcepti. Venialia igitur non tenet qz cōfiteri. ppter vinculū pccati. sed solū ppter obligationem pccati q obligat vni quēqz ad cōfiteri. r tōo nō hz nisi si venialia tenet illa cōfiteri vntē si habet mortalia que cōfiteret non teneret ad venialia. **A**d illud qd obr q eo q nō hz remor sū. dñm q impossibile ē credo p m statū viatoris q aliqz vnum diem vel septimanam tranſeat sine remor sū venialis. tamen q totam annum tranſeat hoc habeo magis pro ipossibili. et vix credo q fuerit h donuz in aliq nisi in xpo r eius marc. et ideo vni quēqz vel hz pcciam. vel debet hēre. r oī hora perere dimitte no bis rē. vix enim credo q homo qd dū sit in vita iſta sit

siue ventali. Tu ppter frequētiā. qz strepitus vitioꝝ
et peccatoꝝ ventaliū semp insonant auribꝫ nꝛi cordis.
Tum ppter ignoꝛantiā. qm̄ multis ventaliter peccamꝰ.
z ignoꝛamus z non cōsideramus. Tu ppter adherētiā
qm̄ ventalia ista sūt magne adherētie. maxime qm̄ ha-
bent affectio circa aliquod terrenū. z ideo q̄tūcūqꝫ q̄s
sūt pfectus. corde debet recognoscere z ore cōfiteri se pec-
catorē esse. Si tamē aliq̄s esset q̄ nō haberet peccatū p-
pter sap̄habūdāre grām. dico q̄ nō teneretur ad illō mā-
darū. qz solis peccātibꝫ z viatoribꝫ ē darū. talis autē tā
in celis habitat. Si autē eēt alius q̄ nō haberet ppter ig-
noꝛantiā. nō tamē tenet aliq̄d dicere qd̄ nō habeat i cordē
s; tenet recognoscere. z postea tenet dicere. hoc autē nō cre-
do posse contingere homi habētē intellectū z vsū rōnis
nisi p specialissimā grām. quā etiā credo ap̄ los nō ha-
buisse. qz ventaliter peccauerūt. sicut dicit Bre. vel p-
pter nimīā negligētiā. z sic p̄ q̄ sedz cōm legē saltē semel
in āno oēs adulti tenentur cōfiteri vltiter. z oēs debēt ora-
re. dimitte nobis. zc. nec ē aliq̄s q̄ i multis nō possit se i
ip̄m arguere.

Questio. ij. n

Quarta ad rēpus q̄ vtz peccōi statiz eū possit teneat cō-
fiteri. Et q̄ sic videt Hugo de scō. Tūc si necessitas nō
est q̄ pcedat. cōtempus nō excusat. sed cū se offert cōfite-
ri. nō oportunitas. nulla p̄t p̄endi necessitas. q̄ nō excusa-
tur a cōcepto. Itē q̄nto hō plus pmanet i peccō tāto ē in-
habilioꝝ. ergo q̄nto citius cōfiteat. tāto ē habilioꝝ ad re-
surgendum. Sed constat q̄ aliquando tenetur confite-
ri. z non nisi quando ē habilioꝝ. Si ergo tanto habilioꝝ
q̄nto citius ergo q̄nto citius pōt tenet cōfiteri. ¶ Itē
egrotās morbo corporali z piculo q̄ appropinquat morti.
nō ignoꝛat querere medicū z sulere sine dilatiōe. z sta-
tim si offert se oportunitas. q̄ eū maior sit egritudo cor-
poris spūalis. imā piculū. z dies mortis ignoꝛet. vlt
deat q̄ sine dilatiōe tenet cōfiteri. ¶ Itē iste q̄ ē in gra-
tia tenet nunq̄ cadere. ergo ab oppositis iste q̄ est i cul-
pa (si nō reportat de malo cōmodū) tenet nunq̄ in cul-
pa esse. z si tenet nunq̄ in culpa esse. et hō nō pōt esse nisi
si resurgēdo. Itē statim ex q̄ peccauit tenet resurgere. qz cō-
fessio ē ad resurgendū a peccō. ¶ Cōtra p̄ceptū affir-
matiuū nō obligat ad sp̄. sed ad aliq̄d t̄ps determinatū.
s; q̄ntūcūqꝫ rei ideterminate addit determinatio t̄ps nō te-
net ante illud t̄ps q̄s obseruare. s; i mādato de cōfessioe
d̄: q̄ d̄z cōfiteri semel i āno. q̄ v̄ q̄ nō sit trāsgressio: siue
obmittat siue differat cōfiteri vsqꝫ ad annū. Itē si tenet
ad statim. pari rōe i alio nūc. s; cū sint nūc i n̄tra i t̄pe
tūc i n̄tra peccaret si obmitteret. s; hoc ē icōueniēs
q̄ zc. Si tu dicas q̄ tenet statim cū recognoscit offensam.
Cōtra. esto q̄ nō recogit non tenet. s; hō malū z negli-
gētiā. q̄ reportat cōmodū de malicia Itē i eadē decretali
dat mādarū de eucharistia z sb eadē pena. s; cōstat q̄ ne-
mo peccat obmittēdo si differat sumere eucharistiā vsqꝫ
ad pascha. q̄ pari rōe de cōfessioe. ¶ Illicitū ē peccōi q̄
rere sacerdotē discretū et expectare. q̄ licitū ē etiā q̄rere
t̄ps p̄dncū z expectare ad penitēdū z satisfaciendū. z hō
ē t̄ps q̄ dragesime ad h̄ i n̄tra. q̄ v̄ q̄ sine peccō licet ex-
pectare q̄ dragesimā. R̄. circa hoc notandū q̄ ē loq̄ de
cōfessioe duplr. Vel q̄ntū ad p̄positū iteri. vel q̄ntū ad v̄
bū exeri. Si q̄ntū ad p̄positū iteri. sic cōf̄ p̄cedit q̄ te-
net pponere cōfiteri z cōteri. quia siue p̄posito cōfiteā
z emendandū nō dimittit peccatū. sicut nec sine cōtriti-
one. Ad hoc autē tenet quando recogit culpā cōmissā
et dei offensam. vel quando t̄ps se offert in quo recogit
tare d̄z. sic i hora mortis. vel piculo. vel aliq̄d alio simili

82

Sed qm̄ tenet p̄gredi i actū h̄ diuersimode opinātur
diuersi. Aliq̄ enim dicūt q̄ cū acrus cōfiteā nō sit neces-
sarius ad iustificatiōē. qz p̄ cōtritiōē est iustificatio
z ita cōfessio solū sit necessaria qz ē in p̄cepto. z ecclia nō
erigit aī pascha. nō tenet nisi piclū mortis imminet.
¶ Hūc autē dilatiōis dicūt cōcessā esse licētiā ex decretali
illa i generali cōcilio edita. Om̄s vtriusqꝫ sexus. zc.
Alioꝝ opinio ē. q̄ sicut tenet ad p̄positū cōfiteā d̄z se
offert oportunitas interior. sic tenet ad op̄ q̄ se offert ex
terior. Aut enim p̄positū nō ē efficiat. aut cadit a p̄posito
efficaci. si qm̄ se offert oportunitas in op̄ nō erit. z dicunt
q̄ se offert oportunitas interior qm̄ h̄z delicti memoriam.
¶ Nec obstat decretalis. qz nō dat licētiā differēdi. s; p̄o-
hibet negligētiā et dilatiōē. sicut etiā p̄hibet ne q̄s vlt
tra annū in excoꝛcātoe maneat. nō tamē dat licētiā re-
manēdi vsqꝫ ad horā illā. Similiter si impator dat ali-
cui p̄one infami p̄legiū vt nō agat cōtra eā sicut con-
tra infamē. nō p̄pter hoc liberat ab infamie nota. s; so-
lūmodo a pena vt cōtra ip̄am nō agatur. Sic decretal
illa nō liberat a dilatiōe z offensa. sed ne ecclia neget ali-
cui ingressū in eccliam vel i sepulturā si facit p̄. Sicut
ergo aī cōditioe decretalis tenet cōfiteri qm̄ se offert
rebat oportunitas. sic videt q̄ p̄ et cōditioe. qz v̄c̄e
talit nō p̄ negligētiā s; negligētes ē edita. Que autē
istarū opinio v̄tior sit dubiū ē z difficile iudicare.
¶ Tamē ad veritatis clariorē intelligētiā distingui pōt
qm̄ q̄ntū obligat fidelis cōfiteri. p̄m dupl̄ obligatio-
nem q̄ sup̄erius tacta ē. z scdm̄ duplex mādarū diuersi
moderē p̄dēdum ē. Quidā enim ad cōfessionē obligant
nō ex culpa cōmissa. sed ex institutione ecclesiastica. vt
p̄ore illi q̄ nō h̄nt mortalitā peccā. tales differre possunt.
vsqꝫ ad pascha. qz mādarū illud decretalis nō obligat ni-
si sicut obligat ad eucharistiā ad quā p̄parat confessio
sacerdoti scā. Quidā v̄o nō im̄ obligātur ex ecclesiastica
institutione. sed ex p̄pā trāsgressione. z h̄i tenentur ex sa-
cramētū institutione. de talibꝫ generalit̄ asserere q̄ possunt
vsqꝫ ad pascha differre videt imbi piculosū. sicut q̄ tene-
ant semp qm̄ se offert oportunitas cōfiteri videt valde du-
rū. Ideo videt rōnabiliter sentiendū mediū scz q̄ oportu-
tas loci t̄ps z sacerdotis p̄t tripliciter se aī pascha of-
ferre. Aut ita q̄ timetur ne v̄nq̄ se offerat. sic ē in his q̄
grauius infirmantur. z tales ante tenentur absqꝫ du-
bitatione ad cōfessionē. Aut ita q̄ maior oportunitas ex-
pectatur vel q̄ntū ad rēpus. vel q̄ntū ad sacerdotē. z sic
p̄t differri sine aliq̄d peccō. Aut ita q̄ nunq̄ rōnabilis ma-
ior oportunitas expectat. vel q̄ntū ad sacerdotē vel q̄ntū
ad rēpus. z tunc credo sine p̄iudicio q̄ tenet. Et iō alr
censendū est hic de religioso. aliter de layco. Nā religi-
oso totū rēpus vite ē tempꝰ penitētie. z ideo habita co-
pia sacerdotis si peccauit mortaliter. credo q̄ tenetur si-
ne mora cōfiteri z ad ip̄z recurrere. Et intelligit sine mo-
ra sicut ratio recta determinat. Laycus vero rationa-
biliter p̄t expectare rēpus quadragesimale. qd̄ ē tempꝰ
penitētie. v̄n cū rēpus sit magis oportunitas i eis ad satis-
faciendū et cōfiteā si expectet rōnabile ē iudicare q̄ nō
peccēt. dū t̄n p̄ponat firmiter t̄nc t̄ps cōfiteri. De cleri-
cis v̄o iudicare nō audeo. p̄silū tamē sanū credo q̄ oēs
q̄ cadūt p̄ mortale. q̄ntū p̄nt cōfiteant. nō enim videt h̄e
p̄tē q̄ tā lōgo t̄pe vulnꝰ peccati ponat occultū. Si autē
obijcias imbi q̄ stat nō obligat aliq̄d nisi per votum
R̄. q̄ stat nō obligat sed mandatum omnibus datz
ad nunc autem vel ad tūc obligat oportunitas que di-
uersimode offert se diuersis. z illud veritate habet i om-
nibus quod ad ali quod tempus obligatur v̄nus ad qd̄

83

84

85

quidē tempus alter nō obligat. sicut patet in honorati
 one parēti. fatendū ē igit q̄ mandātū illud nullum ob-
 86 ligat ad statim. nisi in casu. v. r. v. l. m. c. **¶** Ad illud qd
 obr̄ q̄ p̄emptus nō excusat. dōm q̄ ipse vocat necessi-
 rare nō t̄m̄ inexcusable. sed necessitas cōmō dirigit. v. l.
 dōm q̄ loquit̄ de illis qui de hac vita sine sacramētis
 recesserūt qui nō excusant si tūc p̄nt̄ sacramētū recipere
 87 **¶** Ad illud qd obr̄ q̄ p̄ro homo cūus cōfitef̄ rāto est
 habitus. dōm q̄ hō pōt̄ resurgere a peccato ante cōfessi-
 onē. v. r. v. l. est. r. ideo cū delectat̄ itē cōfessionē nō sequi
 88 tur illud. **¶** Ad illud qd obr̄ ex cōfitef̄ morbo corpali
 dōm q̄ si alia viderat viā curatōis nō tenet medicum
 cōsultare. vel etiā si expectat̄ t̄ps magis cōgruū. r. q̄ rita
 est i. p̄posito. ideo. rē. **¶** Ad illud qd obr̄ q̄ nō tenet nū-
 89 q̄ cadere. dōm q̄ nō est simile. q̄ tenet ad nō cadendū
 est tenet p̄cepti negatiui qd obūgar ad semp̄ sed tenet
 ad resurgendū est tenet affirmatiui qd nō obligat ad sp̄
 90 **¶** Ad illud qd obr̄ ad oppositū. dōm q̄ q̄rit̄ est de man-
 dato illius decretalis nō obligat̄ ante pascha. sicut p̄-
 bant ille rōes. obligat̄ur tamē aliq̄ ex necessitate institū-
 tionis sacramētī. **¶** *Questio iij o*

De obligatōne ad cōfessionē q̄rit̄ ad modū. Et querit̄
 tur. v. r. obūgemur ex charitate. Et q̄ sic videt̄. q̄ ang-
 dicit. r. habet in p̄mo ca. huius dui. nemo p̄ cōfiteri nisi
 resuscitatus. a mortuo enī veluti qui nō est peccat̄ cōfessi-
 o. nemo autē resuscitatus nisi q̄ a peccato soluit̄. hec Aug⁹.
 sed nullus soluit̄ a peccato sine charitate. ergo cōfessiones
 q̄ est i. p̄cepto oportet fieri in charitate. q̄ aliter fieri nō
 pōt̄ v. r. d. **¶** Item cōfessionē peccati ē laus dei. v. r. di-
 cit̄ Hiero. sed nō ē speciosa laus in ore peccātis. v. r. dicit̄
 Eccl̄. r. v. g. cū nō tenet̄ q̄s ad laudē dei nisi carnis q̄
 est speciosa. ergo nullus tenet̄ ad cōfessionē faciendam
 in statu peccati. si ḡ tenet̄ ad illā tenet̄ in statu gr̄e. ḡ in
 charitate. **¶** Item tres sūt pres penitentię ordinatē. s. con-
 tritio. cōfessio. r. satisfactio. ergo q̄libet q̄ tenet̄ ad peni-
 tentiā cū ad hec oia tenetur tenet̄ ordinare. ḡ p̄nt̄ ad cō-
 tritio. ḡ nemo d. cōfiteri nisi cōfessus. Sed nō cōfite-
 rit̄ q̄s nisi in charitate. ḡ si tenet̄ ad cōfitef̄ndū. tenet̄ ad
 cōfitef̄ndū ex charitate. **¶** Item in cōfessione ē absolutio
 r. illa est absolutio a pena nō culpa. sicut melius pate-
 bit infra) hec autē absolutio nulla ē nisi p̄cedat absolutio
 culpe. ergo in nullo h. illud sacm̄ efficacit̄ nisi i eo qui
 h. ḡram. sed q̄ recipit sacm̄ tenet̄ se disponere ad effica-
 ciā sacm̄ alioqn̄ fieri accedit. r. om̄is talis peccat̄ mor-
 taliter) s. efficacit̄ cōfessionis nō est nisi in habere chari-
 tatē. ḡ tenetur homo cōfiteri ex charitate. **¶** Contra. Sa-
 cramentū p̄nie est i. morbiū mortalis culpe efficac̄ medi-
 camētū. ḡ in eo morbus ille curatur. ḡ recipit̄ ibi sal⁹ mē-
 tis r. corpis. ḡ videtur q̄ nō oportet ad illud asserre sa-
 nitatē sed querere. ergo nō oportet q̄ accedat ad cōfessio-
 nē ex charitate. nec ad h. tenet̄. **¶** Item ad oga p̄ceptorū
 r. etiā h. r. sicut cōfiteri. obedire. parētes honorare.
 nō tenemur ex charitate. ergo videtur q̄ nec ad cōfessio-
 nem. Item nullus scit̄ se habere charitatē. ḡ si tenemur cō-
 fiteri ex charitate. cum nemo hoc sciat. v. r. h. fecerit. ne-
 mo ē absolutus. ergo adhuc tenetur ergo semp̄ tenetur
 iterare. **¶** Preterea si accedit sine charitate videtur pec-

De confessione sacramentali.

Nunc priusq̄ premisis auctoritatibus. rē. Dec ē ter-
 cia pars in qua magister tertiam prosequitur questio-
 nem. Et dividitur hec pars in tres partes. In prima
 mouet questionem. In secunda soluit. ibi. Sane ad h

care mortaliter. **¶** Item cōfessio nō est opus p̄uilegiatus
 imo cōfessio peccati ē p̄ctōy r. unp̄uilegiatuz
 q̄s ad aliq̄ bba faciēda ex charitate. nisi q̄ sūt oga vald
 nobilita. ḡ rē. **¶** Item ad hōy intelligētā ē notanda q̄ q̄
 dā sūt sacra ordinata ad grām acquirendā sicut cōfessi-
 91 dam. v. r. baptisimus r. p̄nia. Quēdā ordinata ad grām p̄
 mouendā sicut augmētādā. v. r. cōfirmatio r. eucharistia
 Dico igitur q̄ sicut sacramēta augmētātus grām nō
 habēt efficacit̄ nisi i habētibus charitatē. sicut sacra gra-
 nō habēt efficacit̄ nisi in eis qui se disponāt. Et sic di-
 cit̄ est in p̄cedētibus q̄ nō tenemur ad eucharistia ac. ed.
 re cū charitate s̄m veritatē. sed sicut q̄ s̄m p̄bilitatē
 rem. sic dico q̄ ad sacm̄ penitentię nō est necessē q̄ ac-
 cedat habēs charitatē. vel dispōnē ad charitatē iustitē
 tē s̄m veritatē. sed sufficit s̄m p̄bilitatē. **¶** Nec autē
 dispositio attritio est. que frequēt̄ ob cōfessione su-
 p̄adiunctā r. absolutio. nō facit̄ donis fornicat̄ur p̄ grām
 v. r. fiat cōfessio. sicut ad ipam cōfessio subsequitur. r. m̄
 tis ibi gratia cōceditur. **¶** Unde dico q̄ sufficit q̄ p̄bilit-
 liter se disponat ad grām p̄ oīm peccatorū detestatio-
 nē q̄ si se nō disponit. imo cū volūtatē peccātū accedit.
 dico q̄ peccat mortaliter. q̄ sacm̄ irritū facit̄ q̄sum in
 se est. r. hoc nō est sine contemptu. vnde tenetur itē re-
 uert̄ ad sacerdotē r. petere absolutio. Et it̄ r. querit̄ a
 vii erigat hoc cōfessio cū nō sit opus p̄uilegiatū. dico
 q̄ h. habet. q̄ est op⁹ sacramētale ad iustificatiōē initi-
 tatā. vnde hec cōfessio ad absolutio. nō est ordinata. **¶** **¶**
 cōcedo ergo q̄ nō est necessariū nec obligat̄ur q̄s cōfite-
 ri ex charitate. sed tenet̄ cōfiteri vel ex charitate vel ex
 dispositio. nō ad charitatē disponēre sufficit. vel s̄m
 p̄bilitatē vel s̄m veritatē. **¶** Ad illud qd obr̄ i. cō-
 92 tritū. q̄ nō cōfiteri nisi resuscitatus. dicit̄ q̄
 resuscitatus dispositū ad charitatē. q̄ iā incipit̄ resuscita-
 ri cum attritū p̄ dolōrē. r. in cōfessione ple. ues. r. ipit̄
 viā. **¶** Ad illud qd obr̄ de laude speciosa. dōm q̄ laus
 est speciosa dupliciter. V. l. s̄m acceptatiōē dei. vel
 s̄m cōfessio. nō laudat̄. Illa ē speciosa s̄m acceptatiōē
 dei in q̄ peccator sit iustus. v. r. quā facit̄ postq̄ ē iustus.
 Alia vero ē speciosa s̄m iudiciū cōfessio. nō. in q̄ cōn-
 scientia r. volūtas p̄format se laudat̄ s̄m suā certitudo
 nē. et ad hāc speciositatē tenemur nō ad illā. q̄ nescim⁹
 quā d̄s acceptat. credimus tamē p̄bilitatē q̄ d̄s acce-
 94 prar vel semp̄ v. l. frequēt̄ que cōfessio recta approbat
 tamen nescimus. **¶** Ad illud qd obr̄ de ordine. dōm. p̄
 contritio dicit̄ duo. quia dicit̄ peccatū detestatiōem.
 r. dicit̄ gr̄e in cōmationē. Rōne p̄mi oportet q̄ p̄cedat
 alioqn̄ cōfessio ē sub fictione. Rōne secūdi nō oportet
 q̄ in hoc non consistit fieri. cuz nemo illd in se habere
 sciat. **¶** Ad illud qd obr̄ de absolutio. dōm q̄ nemo
 95 recipit̄ effectū nisi charitatē habeat saltem in principio
 cōfessio. nō vel i medio vel in fine. Multi autem habent
 in fine qui tamen non habent in principio. r. aliquādo
 se credunt habere in principio r. in fine qui foraliter nō
 habent. r. alii qui non habent nec credunt se habere. **¶** **¶**
 mi nō incurrit offensam sed acquirit̄ grām. Secundū
 euadunt offensam q̄s non acquirant grām. Tercij
 hō nō acq̄rūt grām s̄m trā. r. sic parēt̄ obiecta.

potest dici. rē. In tertia tam determinata veritate re-
 spondet auctoritatibus superius inductis ad falsā prē-
 ibi. Cum igitur ex his alijsq̄ pluribus testimonijs. rē.
 Ex quibus responsionibus duo precipue circa cōfessi-
 onem manifestantur. sicut patet in littera. scilicet cui
 sit cōfitef̄ndū. r. quid sit cōfitef̄ndū.

96a. h. Si tñ defuerit sacerdos. p̄rio vel socio faciēda ē p̄fessio. Cū male dicere. q̄. laic⁹ vel soci⁹ n̄ p̄t absolue- re. ḡ nec locū sacerdotis sup̄plere. R̄. n̄ sit locio vt sup̄ e- arur loc⁹ sacerdotis. vel vt p̄fessio sac̄m ex h̄ h̄at. s̄. vt volūtas cōfiteris p̄bet et innotescat. vt totū qd̄ i se ē fa- ciat. Dixerūt tñ aliq̄ q̄ aliq̄ mō ab o. iust ite in ista p̄fessioe. Di- cunt cū q̄ q̄nq̄ modis h̄ p̄tās absoluedi. s̄. que totitate r̄ sic ē dī Excellentia r̄ sic ē p̄p̄bols. Pr̄ate siue autoritate p̄missa. r̄ sic ē sa- cerdotis. Me- rito vite r̄ sic est iust r̄ sci. Et h̄ tute vnitatis ec- clesiasticæ. r̄ sic ē cutus ubi viti si- delis. r̄ iō dicit q̄ r̄ talis p̄fessio q̄ d̄mō ē sac̄m ec- clesie. Probabi- lē tñ ē dicere q̄ n̄ sit sac̄m ecclie cum deficiat ibi formale. s̄. p̄tās elatis. s̄ ē aliqd̄ loco ei.

Qualē d̄ q̄rere sacer- dotē. Sing⁹. i. li. de p̄nia.

Abouet questionē vtz suffici- at cōfiteri laico. an necesse sit cō- fiteri sacerdoti.

Hūc p̄uulg⁹ p̄miss⁹ auctib⁹ q̄ d̄ his p̄radicere vident r̄ h̄deā tertiā q̄nē intueamur. Qd̄ d̄ est sc̄da qd̄ p̄tinebat. s̄. an sine cōfesi- ſioe r̄ iudicio sacerdotis soli dō p̄fiteri sufficeret. expeditū est r̄ certificarū p̄missis testimonijs. q̄ nō sufficit p̄fiteri dō sine sacer- dote. nec ē v̄ h̄ūit r̄ penitēs si n̄ desidat r̄ requirit sacerdotis iudi- cii. S̄. nūqd̄ equaler alicui cō- fiteri socio vel proximo suo sal- tem cuz deest sacerdos.

Soluit q̄stionē motam.

Sane ad hoc p̄t dici q̄ sacerdotis examē req̄rendū ē studiose. q̄ sa- cerdotibus p̄cessit de p̄tate ligā- dia atq̄ soluendi. Et iō q̄bus ipsi dimittūt r̄ de d̄mittit. si tñ de- fuerit sacerdos. p̄rio vel socio ē faciēda p̄fessio. S̄. curet q̄sq̄ sa- cerdotē querere q̄ sciat ligare r̄ soluere. Talē em̄ ē op̄z q̄ aliorū crimina diiudicat. Cū aug. Qui vult p̄fiteri p̄tā vt iueniat ḡraz q̄rat sacerdotē q̄ sciat ligare et soluere. ne cū negligēs circa se extiterit. negligat ab eo q̄ eum misericōditer monet r̄ petit. ne am- bo in foueā cadāt. quā stult⁹ cui- tare noluit. Tāta itaq̄ vis p̄fesi- ſiois ē. vt si deest sacerdos. p̄fite- atur p̄rio. Sepe ei p̄iigit q̄ pe- nitens n̄ p̄t verecūdari corā sa- cerdote. quē desiderāti nec t̄ps nec loc⁹ offert. Et si ille cui p̄fite- b̄ p̄tate n̄ h̄eat soluēdi. sit tñ di- gnus venia sacerdotis desiderio q̄ crimē p̄fitef socio. Abūdari ei sūt leprosi dū ibāt ora vel se oñ- dere sacerdotib⁹ anq̄ ad eos p̄- uenirēt. vñ p̄z deū ad cor̄ īspicē- dū ex necessitate p̄hibēt ad sa- cerdotes p̄uēire. sepe qd̄ q̄rūt eos sani r̄ leti. s̄ dū q̄rūt anq̄ p̄- uenirēt moriunt. S̄. misericōdia dei

missā cāter sicut r̄ sapiēs. r̄ ita bñ baptizet. ḡ vt q̄ ita bo- ne absoluat. Querit etiā vt r̄ simplex sacerdos peccet i absoluedo. vel i audiēdo p̄fessioes. Et q̄ sic vt p̄ illud qd̄ an̄ p̄dixit. talē oz ēē q̄ aliorū crimina iudicat r̄. Itē q̄ ita omittit se facere qd̄ nescit vsurpat alienū. r̄ oīs tal⁹

peccat moralit̄ siue grauit. ḡ r̄ scia sit clausi si- ue nō. tñ necessa- ria ē sacerdoti tā- ta sc̄iaḡ sc̄iat dis- cernere in p̄tās cōib⁹. r̄ qd̄ si re- niale r̄ qd̄ mori- tale. r̄ q̄ sciat sp̄ ad q̄ p̄tā p̄tās sua p̄t se exerce- re. r̄ h̄ q̄ alta pe- nitētia dāda est p̄ veniali. alia p̄ moralit̄. r̄ si ad aliqd̄ gen⁹ p̄tā n̄ p̄t credere ma- nū. illud necessa- riū ē ei cognosce- re. alioq̄n̄ i p̄tā- lū oīe sue r̄ p̄fite- riū audit p̄fessio- nes. Et si subd̄ t̄ cognoscūt ei⁹ simplicitatē. te- nēt discretos cō- sulere. alioq̄n̄ y- trig⁹ peccāt gra- uit. r̄ de hac dis- cretōe loq̄t aug. Alia ē discretio q̄ sciat per bab̄- tū acquirū dis- cernere iter per- plexitates p̄tō- rū. er bec ē de be- ne cē. In talib⁹ aut̄ debet securi- orē viā sp̄ eligere r̄ sapiēs p̄sule- re. Ad illud qd̄ obf̄ de missa. d̄ q̄ nō est simile. q̄ ubi ē vis i ver- bis a dño statu- tis. hic aut̄ requi- ritur vt cōsular et iudicet sm̄ p̄sci- tiam que est in ipso. Quod que- ritur vt unum pec- cet. Dicendū q̄ carens discreti- one necessaria peccat ipse et q̄ eum sustinet. de- alia noū credo.

peccat moralit̄ siue grauit. ḡ r̄ scia sit clausi si- ue nō. tñ necessa- ria ē sacerdoti tā- ta sc̄iaḡ sc̄iat dis- cernere in p̄tās cōib⁹. r̄ qd̄ si re- niale r̄ qd̄ mori- tale. r̄ q̄ sciat sp̄ ad q̄ p̄tā p̄tās sua p̄t se exerce- re. r̄ h̄ q̄ alta pe- nitētia dāda est p̄ veniali. alia p̄ moralit̄. r̄ si ad aliqd̄ gen⁹ p̄tā n̄ p̄t credere ma- nū. illud necessa- riū ē ei cognosce- re. alioq̄n̄ i p̄tā- lū oīe sue r̄ p̄fite- riū audit p̄fessio- nes. Et si subd̄ t̄ cognoscūt ei⁹ simplicitatē. te- nēt discretos cō- sulere. alioq̄n̄ y- trig⁹ peccāt gra- uit. r̄ de hac dis- cretōe loq̄t aug. Alia ē discretio q̄ sciat per bab̄- tū acquirū dis- cernere iter per- plexitates p̄tō- rū. er bec ē de be- ne cē. In talib⁹ aut̄ debet securi- orē viā sp̄ eligere r̄ sapiēs p̄sule- re. Ad illud qd̄ obf̄ de missa. d̄ q̄ nō est simile. q̄ ubi ē vis i ver- bis a dño statu- tis. hic aut̄ requi- ritur vt cōsular et iudicet sm̄ p̄sci- tiam que est in ipso. Quod que- ritur vt unum pec- cet. Dicendū q̄ carens discreti- one necessaria peccat ipse et q̄ eum sustinet. de- alia noū credo.

Beda Jaco

d. ij. Nec necesse est vt qd sacerdoti semel confessi sumus iterum confiteamur. Et hac lra videtur q peccata que semel homo confessus est no debeat iterum confiteri. siue non sit necesse. Et illud videtur per rone q in eo de foro non debet qd bis puniri. si ergo quis pro peccato commisso semel

punitus est. videretur qd. Item certum e q peccata nunq redeunt in veritate ergo si semel absolutus est. nunq ligat iterum. ergo nunq tenet iterum eade confiteri. Contra. ponat q quis sit ere confiteat constans e q talis non reporat comodum. immo damna de confessione. Si ergo nihil remanet in co de confessione. quia characterem no imputat. ergo tenetur iterum confiteri. Item ponatur q aliquis remoret peccati moralis q oblitus fuit confiteri. constans

quali. et sufficit vt qbusda placet si tñ ex cõtemptu no p̄mittat sacerdos. Turtius e tñ et p̄fectus vs vtriusq generis peccata sacerdotibus pandere. et consiliu medicine ab eis q̄re. qd̄ p̄cessa e p̄as ligandi et soluendi.

Definita vitate rñder auctibus sup̄ adductis ad staz p̄c. h lū ergo ex his alijsq pluribus testimonijs p̄spiciu fiat et indubitaliter p̄ter peccata primū deo. d̄inde sacerdoti esse confitenda. et si ip̄e defuerit etiā socio Illud Johannis ch̄ostimi superius postū no est ita intelligendum. vt liceat alicui si temp̄ habeat sacerdoti no cõfiteri. s̄ qz sufficit vbi crimen occultū est soli deo p̄sacerdotē dicere et semel nec oportet publicari corā multis qd̄ occultū est. Quod nota

est q non est cõfessio integre pro statu in quo nunc est. Sed confessio que non est integra sicut infra videbitur pro nulla reputanda est. ergo tenetur iterum totum cõfiteri. ac si nunq fuisset confessus. Item ponatur q alius quis recidiver. constans est q peccatum sequens ex p̄cedentibus aggravatur. tum p̄pter ingratitude. tñ p̄pter consuetudinem. ergo non potest sciri quantitas peccati nec qualitas confitentis. nisi sciatur totum ergo r̄. q̄. dicendum q si confessio legitime facta est et ea que ad ipsam pertinent seruata sunt. non oportet iterum confiteri que alias sumus confessi. Sed qz contingit q confessio vel quando primo facta est irrita sit. vel postmodū irritatur. ideo oportet aliquando iterari. Sunt autem quattuor casus cõmunes et vsitari in quibus doctores dixerunt confessionem esse iterandaz Primus est propter enormitatem sceleris ob quā oportet peccatorem ad sup̄iorem remitti. qui confessionem remissi audire debet et absolueri. nisi malit aliter comittere. Secundus est propter ignorantiam sacerdotis. vtpote quando sacerdos ignarus est. querendus enim est tunc sacerdos qui sciat ligare et soluere et ei iterum e confitendum. vel ex licentia sacerdotis proprii vel auctoritate superioris. Tertius casus est propter militiam fionis. vt si scierit aliquod peccatum in corde retinuit. vel si accessit cum voluntate peccandi. Quartus est propter contemptum satisfactionis. vt quando negligit et contēnit facere penitentiam sibi intuncraz. Et intelligantur isti duo vltimi casus quādo mutat sacer

dotem. Si enim ad eundem reuertitur. tunc distinguedum est. quia aut recenter confessus est. aut iam de memoria sunt elapsa ab ip̄o sacerdote propter diuturnitatem temporis. In primo casu non tenetur iterare. In secūdo tenetur. In his casibus communiter concordat

uit dicens. no tibi dico vt te prodas in publicū. Sicut em̄ publica noxa. publico eget remedio. ita occulta. secreta cõfessio. et occulta satisfactione purgatur. Nec necesse est vt qd sacerdoti semel confessi sumus. iterum p̄fiteamur. sed lingua cordis non carnis apud verum iudicē id iugiter confiteri debem. Cui idē Johannes ait. Hūc aut si recorderis peccatorū tuorū. et frequenter ea in conspectu dei pronuncies. et pro eis depreceris. citius illa delebis. Si vero obliuiscaris tunc eorū recordaberis nolens qñ publicabuntur. et in conspectu oim amicorū et inimicorū. factorumq̄ angelorū p̄ferent. ita etiam illud Ambrosij. lachryme lauant delictū. Qd̄ voce pudor e p̄fiteri. ad publicā penitētiā re

omnes confessionem iterandaz esse. Sunt et alij duo casus in quibus doctores si bi aduertunt. Aliqui enim dicunt q tenetur homo iterare cõfessiones. prope peccati oblitū recordationem. et propter recidivationem. quoniam aliter confessio integra n̄ est. et confessio nem̄ oportet habere integritatē ad hoc vt habeat utilitatem si cur melius parebit. infra Alij dicunt q sufficit i generali dicere se alias peccasse et hoc de nouo peccatum commisisse vel recordari esse in speciali. quoniam

Jo. chry.
Hac expo
sitiōez p̄fir
mar p̄ h̄ba
Johannis

p̄ior: confessio valuit et bona fuit. Alij dicunt q peccata eiusdē generis tenetur referre i speciali. s̄z alta i generalī. et sic satis e cõsuetudo. Sed qd̄ sup̄ his e sententiū meli⁹ parebit in dis. xij. ad p̄ns autē tm̄ dixisse sufficiat. Qd̄ si igitur velis p̄fese scire qd̄ sit necessariū in trinatione confessionis. dicendum q aut est propter defectum ex p̄te sacerdotis. et hoc nō est nisi dupliciter. Aut qz nescit absolueri. aut qz nō pot. et sic s̄r duo. Aut p̄ter defectum ex p̄te penitentis. et hoc dupliciter. aut qz cõtemnit sacerdotis absolutionē. aut quia contemnit ligationē. In duobus illis casibus credo q confiteri iterū eadem sit consiliū. et hoc in speciali. nisi interueniat alius casus casuum predictorū. vtpote ignorantia sacerdotis quia non recte ligauit. vel contemptus sue ligationis aliter non credo verum nisi conscientia liger. et hoc melius parebit infra cum agerur de confessionis denudatione. Et his sat̄ patet obiecta. et melius parebit infra dis. xij. Rationes enim que ostendunt confessionem nō esse iterandam p̄cedunt de illa confessione qua qd̄ e legitime confessus et absolutus. sicut patet. quia aliter nō concludūt. Rationes vero ad oppositum procedūt de confessione circa quam fuit aliquis defectus. vel a p̄te absoluentis. vel a parte absoluti. qui potest esse conditionis necessarie. et tunc oportet iterum confiteri. vltotum vel partem scdm̄ qualitatem defect⁹. Si vero sit defectus conditionis expediēs et congrue. tunc iteratio est de congruitate nō de necessitate. vt qñ interuenit oblitio vel etiā recidiuatio. et sic patet istud totum

ferendum est ubi ei virtutē lacrimarū et confessionis ostendens significare voluit quod lacryme occulte et confessio secreta sicut que fit soli sacerdoti lauant delictum quod pudet aliquē publice confiteri. Vero dicit se lacrymas petri legitisse non satisfactionem et confessionem per hoc non excludit illa. Abulta enim facta sunt que scripta non sūt et forte nondum facta erat institutio confessionis quā modo est. Similiter et illud prosperi. Si sui iudices fiant mutabunt eterna supplicia. Et illud facilius deum placabunt sibi qui aut proprijs confessionibus crimē produnt aut nescientibus alijs in sententiam excommunicationis ferunt ad publicam confessionem et satisfactionem referri oportet. Non enim solis sacerdotibus ius ligandi atque soluendi datum est si cuius suo arbitrio se pena vel excommunicationis sententia ligare et absque sacerdotali iudicio seipsum deo et alteri reconciliari licet. Quod ecclesiastice institutioni et consuetudini penitus repugnat. Potius ergo si publice peccasti publice confitere te reum et emenda. Si vero occulte deliquisti etiam sic non taceas nec tamen dico ut publices. Taciturnitas enim peccati ex superbia nascitur cordis. Ideo enim peccatum suum quis celat ne reputetur foris quod

Esici⁹ sup
leuiticum.

Ad intelligentiā huius partis secundum duo que tangit huius magister duo principaliter querit. Primum quod sit confitendum. Secundo queritur quid sit confitendum. Circa primum queruntur tria. Primum queritur utrum sufficiat confiteri layco. Secundo datur quod non querit utrum contra voluntatē proprii sacerdotis possit quis confiteri alij discretiori. Tertio querit utrum proprio sacerdoti debeat quis confiteri in publico vel occulto. **Questio. j.** p. Utrum sufficiat confiteri layco. Et videtur quod sic quod dicitur Jaco. v. ubi instituit confessio. confitemini alterutrum peccata vestra. constat quod loquitur omnibus. Et videtur quod illud dicitur de omnibus. Et dicitur et laicis confitemini alterutrum. **Item** glo. ibidem dicit. Minora minoribus maioribus. Constat autem quod maiora omnia confitentia sunt sacerdotibus. Et si minora dicit confitenda minoribus videtur quod alijs quam sacerdotibus est confitendum. **Item** videtur ratione quia confessio fit homini non quod homo remittat culpam sed ut penitens erubescat sed plene erubescit aliquando aliquis de socio layco quam de sacerdote ergo magis saluatur ibi finis siue utilitas confessionis. **Item** confessio ad hoc ordinatur ut homo ab homine erudiat et cognoscat peccati plagam. Sed plerumque melius hoc nouerunt multi layci quam etiam sacerdotes. **Item** confessio est ad multiplicandis adiutorum siue intercessorum sed frequentius plus valet oratio layci quam sacerdotis ergo utilius est confiteri plerumque layco. **Item** confessio est necessitatis sicut in precedentibus visum est ergo si deus per sacramenta non arrat viam salutis videtur quod omnibus dare debuit potestas audiendi confessionem et conuerso confiteri cuilibet. **Contra** Augustinus de penitentia dicit. vii. qui vult confiteri peccata sua ut inueniat gratiam querat sacerdotem ergo videtur quod confiteri alij non sufficiat. **Item** veritas debet respondere figure sed in lege nullus

sem se iam diuino conspectui exhibuit quod ex fonte superbie nascitur. Species enim superbie est se velle iustum videri qui peccator est atque hypocrita conuincitur qui ad instar primorum parentum vel tergiuersatione verborum peccata sua leuigare cōtendit vel sicut Cain peccata sua reticendo suppressere querit. Ubi ergo superbia regnat et hypocrisis humilitas locum non habet. Sine humilitate vero alicui veniam superare non licet ubi est ergo taciturnitas confessionis non est speranda venia criminis. Jam certissime liquet quod sit detestabile peccati silentium et conuerso quod sit necessaria confessio. Est enim confessio testimonium conscientie deum timentis. Qui enim timet iudicium dei peccatum non erubescit confiteri. Perfectus timor soluit omnem pudorem confessio peccati pudorem habet et ipsa erubescit est grauis pena. Ideoque iubemur confiteri peccata ut erubescitiam patiamur pro pena. Itaque hoc ipsum pars est diuini iudicij. Si ergo querit ad quid confessio sit necessaria cum in contritione iam deletum sit peccatum. Dicimus quia que dam punitio peccati est sic satisfactio operis. Per confessionem et intelligit sacerdos quod deat iudicare de crimine. Per ea que peccator fit humilior et cautior.

iudicatur mundatus a lepra nec recipiebatur in castra per alicuius iudicium quantumcumque esset sapiens nisi per iudicium sacerdotis. Et videtur pari ratione quod nullus possit reconciliare penitentem ecclesie nisi solus sacerdos. Et confessio ordinatur ad hoc. **Item** confessio ordinata est principaliter ad absolutionem. Sed potestas ligandi et soluendi data est principaliter summo pontifici scilicet petro et alijs ergo solis apostolis ergo solis sacerdotibus ergo ab illis solis potest fieri absolutio ergo ipsi solis debet fieri confessio. **Item** si alijs sufficit confiteri frustra est concessa potestas absoluendi sacerdotibus si ergo non est frustra concessa potestas igitur et. **Item** debet esse loqui de confessione dupliciter. Uno modo prout est opus iuris dicere repugnans hypocrisis in quo quis seipsum accusat ne alius quam sit appareat vel etiam mala sua aperit ad inuestigandam morbi curacionem. et hoc modo confessio cuilibet potest fieri qui potest adiutare instruendo vel orando de quo homo potest erubescere et humiliari. et ille exemplo humiliationis meliorari non peccatorum cognitione deprimari. et sic quis potest peccatus sui cuilibet confiteri siue clerico siue layco. sicut etiam dicit Bernardus super Cant. vir perfectus tantus est veritatis amator quod veller omnes nosse sua mala dum tamen eis non esset occasio mali sed boni. Alio modo confessio est opus sacramentale prout ordinatur ad reconciliationem que fit per absolutionem et ligacionem. et quoniam hec potestas collata est solis sacerdotibus sicut melius patebit infra ideo hec nulli nisi solis sacerdotibus est facienda. Et conueniunt rationes ad hoc inducte. **Ad** illud ergo quod obiicitur confitemini alterutrum peccata vestra et alij dicitur hoc dicitur de venialibus de quibus sicut patebit non est necesse confiteri. **Aliter** potest dici quod est confessio duplex scilicet in generali ut quando quis

Dicit suum confiteor. Et in speciali. qñ dñs dicit peccata sua. In vtrazq; harū confessionū est alternatio. Sed in confessione speciali est alternatio qñtū ad; solos sacerdores. in generali vō qñtū ad oēs. 2 ideo patet auctas et glo. 2 innuit hoc ex plurib; vrbis q̄ p̄nūtur in glosa

102 Ad illud qd̄ obr̄ de erubescētia in structōe 2 orōe. dī cēdū q̄ in om̄ib; argumētis est 2 sequēs. p̄ eo q̄ nō accēpit totā causā. nec etiā p̄ncipalē causam q̄ est recōciliatio faciēda ecclie. et ideo omes ab insufficienti. p̄cedūt de cōfessione f̄m q̄ est sacramētū. tamen v̄ez concludūt q̄ v̄ile etiā est aliqñ cōfiteri nō sacerdoti. sicut etiā audiūt de muliere q̄ i morte cōfessa fuit viro ad vebementē cōfulationē. cui; penitentiā p̄ signa valde euidentia dñs accepit. prius tamē fuit cōfessio sacerdoti.

103 Ad illud qd̄ obr̄ q̄ cū sit necessitas debuit om̄ib; cōmitti. dī cēdū q̄ nō oportuit nec debuit. Nō debuit. qz̄ absoluerē dicit actū alicui; p̄sonē auctem habētis. Nō etiā oportuit. qz̄ nullus volēs habere sacerdotem 2 eo carēs p̄uatur salute. sufficit enī sibi volūtas cōfiteudi. 2 v̄e volūtas eius extertus appareat. dat maḡ cōsilū q̄ cōfiteat p̄p̄o factio. nō q̄ illa confessio sacramētū ecclie sit. sed v̄t talis se ostēdat p̄fectā habere volūtatē 2 facere qd̄ in se est.

Questio ij. q. Utrū cōtra volūtatē p̄p̄ij sacerdotis liceat cōfiteri ali; discretiō. an teneat cōfiteri p̄p̄o sacerdoti. Et q̄ teneatur ei cōfiteri oñidif. p̄mo auctē sacre sc̄pture. Prouerb. xxvij. Diligētē cognosce vultū peccatis tui. Si q̄ vult; peccatis ē sc̄cia. 2 nullus p̄t scire vultū siue cōfictētiā nisi p̄ cōfessionē. ergo si p̄ceptū ē sacerdoti qd̄ bz̄ curā aie scire p̄ficiētiā. subditus ei tenet cōfiteri. Itē Debre. xij. obedire p̄positis v̄ris p̄ om̄ia. ipi enī puigilāt q̄ i rationē reddunt. p̄ animabus v̄ris. q̄ si sacerdos qd̄ bz̄ curā tenet reddere rōnē de aīa subditi. videt q̄ subdit; teneat ei statū suū indicare. Itē hoc ip̄m ostendit auctē cāontis innocētij i cōcilio generali. Om̄is virtusq; lex; fidelis. et qd̄ ad annos discretiōis puenit. oīa sua peccata solus cōfiteat p̄p̄o sacerdoti. Et eadē decretali. si qd̄ ex causa voluerit ali; cōfiteri. p̄us licentiā petat 2 obrineat a p̄p̄o sacerdote. si q̄ sacerdos nō dat licentiā. videtur q̄ nullo mō p̄t cōfiteri ali;. Itē de p̄nia. di. v. v̄ banus secūdus. Placuit v̄t nulli deinceps sacerdotum liceat quilibet cōmissū ali; sacerdoti suscipere ad penitentiam. siue eius consensu cui p̄us se cōmissit. q̄ videtur q̄ nō liceat cōfiteri nisi p̄p̄o sacerdoti. Itē rōne videt. qz̄ cōfessus ali; aut tenet itez cōfiteri aut nō. Si sic. ergo nullus fuit valoris p̄o: cōfessio siue absolutio. vere enī absolutus de aliq; nō tenet iterū absoluti de eodē in eodē foro. Si nō tenet ergo videt q̄ sit exemptus a p̄p̄o sacerdote. s; nullus eximif nisi habeat p̄uilegiū. q̄ nullus p̄t alteri cōfiteri nisi p̄uilegiū habeat ipse. v̄t nisi sacerdos licentier. Itē quilibet tenet sacramēta p̄cipē a p̄p̄o sacerdote. ergo sacm̄ eucharistie. sed cōfessio est p̄paratio ad illud sacm̄. ergo illi tenet cōfiteri a q̄ tenet sacm̄ suscipere. sed h̄ sacerdos p̄p̄us. q̄ q̄ntum cunq; cōfiteat ali;. tenet cōfiteri p̄p̄o sacerdoti. Contra Aug. in li. de p̄nia. qui vult peccata cōfiteri querat sacerdotē sciētē ligare 2 soluere ne ambo in foucā cadāt ergo si sit sacerdos p̄p̄us simplex. videt q̄ possit ali; cōfiteri p̄ voto. Itē licet dicit Bern. Qd̄ ex charitate institutum ē. 2 charitatē nō d̄z̄ militare. ergo s̄lt̄ qd̄ institutum ē in remediū nō d̄z̄ remediū militare. igitur esto q̄ sacerdos sollicitet mulierē. si ip̄a cōfiteat ei peccatū suū. est in p̄culo. ergo si nō tenetur p̄culo se cōmittere. nō tenetur ei cōfiteri. Itē p̄uilegium datum ē

p̄dicatib; q̄ p̄nt̄ audire cōfessiones. sed q̄ cōcedit p̄ncipale 2 cedit et accessoriū. q̄ si dñs papa cōcessit p̄t̄re absolutiōē. q̄ er̄ p̄t̄re p̄cōtib; tribuit eos ad eundē. q̄ 2 voluntatē sacerdotis p̄nt̄ eos adire. Itē p̄t̄s iurisdictiōis de scēdit a sup̄iori; ad inferiores. q̄ si aliq; dat ep̄s auctē suā. cū inferior nō possit supra superiores sed eōuerso. v̄t q̄ oīs fidelis etiā nolēre p̄p̄o sacerdote possit eū adire Itē q̄ tali cōfessus nō teneat illo anno apli; cōfiteri videt. qz̄ natura nihil facit frustra nec ars. q̄ nec gra. v̄t regula sp̄s sancti. ergo sup̄flūū est duo remedia eiusdē sp̄s (maxime qñ alterū est efficac) cōtra idē ordinari. s; cōfessus ē ei q̄ iugioris auctoritate potuit absoluerē 2 absoluit. q̄ ampli; non tenet cōfiteri sacerdoti. Itē si tenet. q̄ frustra daretur illud p̄uilegiū siue illa auctoritas. 2 videretur duplex tribulatio. surg. re. 2 cū hoc nō sit equū nec in iure diuino nec in iure hūano. nō videt q̄ teneat cōfiteri p̄p̄o sacerdoti. q̄. dñm q̄ sicut si p̄p̄o p̄t̄ratiū ē de cōfessione nō sacramentali q̄ qd̄m fit ad peccati recognitiōem 2 erubescētiā. cū non spectet ad aliqū dēterminare. sed ad oēm q̄ prodelle p̄t. siue lūia 2 man dato p̄t̄ p̄cōtib; cui vult ad libitū cōfiteri. dū m̄ sit de fidelitū numero. siue sit laycus siue sit sacerdos. siue secularis siue religiosus. ita q̄ nō sit vel ex cōciliatus vel p̄cūsus. De cōfessione aut sacramentali q̄ fit ad habēdā ab solutiōem ali; dñm q̄ nō p̄t̄ fieri nisi potenti ab soluerē. aliter enim nihil fit ab absoluerē. 2 nihil recipit a pe nitente. 2 optet itez cōfiteri. Sed h̄ intelligēdū q̄ p̄p̄us sacerdos d̄z̄ tripli. Uno mō cōmissime. alio mō cōiter. 2 tertio mō p̄p̄e. Cōmissime d̄z̄. p̄p̄us sacerdos q̄cūq; p̄t̄ cōfiterē absoluerē. siue p̄ p̄p̄iā auctoritatē. siue p̄ cōmissiōem vel demādatiōem. v̄t p̄t̄ sunt illi q̄ habēt p̄ uilegiū dum p̄dicāt audiēdi cōfessiones. Cōmittit vero d̄z̄ p̄p̄us sacerdos oīs ille qd̄ ex p̄p̄o auctē vel officio tā q̄ p̄latus ordinatus p̄t̄ absoluerē. v̄t ep̄s 2 sacerdos parochianus. Prope vero dicit p̄p̄us sacerdos ille qui am̄inistrat sacramēta. 2 cui cōmissa ē sp̄alis cura. et iste ē sacerdos parochianus. Intellige igit q̄ cui libet bonū licitū est cōfiteri. 2 p̄p̄o sacerdoti. s. parochi. si cōfessus nō tenetur iterum cōfiteri. Similiter cōfessus sup̄iori qui curā habz̄. dico q̄ nō tenet cōfiteri sacerdoti sup̄iori prochiali. nisi eū remittat. sed sufficit q̄ sacerdoti suo innotescat. Et hoc dico si fiat ex causa. S; de tertio sacerdote qui soluit per demādatiōē siue cōmissiōē non habēs anime curā est distinguēdū. Aut em̄ cōmissa est ei 2 lūia data a sacerdote. 2 tunc sacerdos ius suū cōmissit ali;. 2 tūc qui cōfiteat ex lūia sacerdotis. etiā ip̄o exigente illo anno nisi reciduer. nō tenet iterum cōfiteri eidem. qm̄ sacerdos ius suū 2 p̄t̄re p̄ illo tpe al tēri dedit. Aut ē auctoritas cōmissa a sup̄iori ordinario. 2 tūc aut plena. aut in cāu. Si plena. sic iudicandū ē sic de ordinario. sicut patz̄ de his q̄ sunt penitentiarj. di. i. pape 2 ep̄oz. Aut est cōmissa in casu. sicut his qui p̄t̄ dicāt. darū est p̄uilegiū. Credo em̄ q̄ talib; data sit potestas audiēdi cōfessiones. nō in p̄iudicium sacerdotū bonū. sed potius in fauorē fidelitū. 2 p̄pter ignorantia negligentū 2 maloz̄ quondam sacerdotū. Et credo hoc p̄uilegiū in extremis t̄p̄ibus emanasse. qz̄ tam v̄t ficatū est illud. erit sicut populus sic sacerdos. et p̄ magna p̄te sunt venales et cōducticij. 2 multi prochianos suos plus ad malū q̄ ad bonū trahūt. v̄nde dico q̄ f̄m intentionem p̄uilegij sacerdotes prochiales iure suo non p̄uant. imo faciendū ē sp̄ q̄ a iute prochianis debita eis reuerentia exhibeat nec cōtra hoc p̄uilegium illud sufficit. Jō ad edēdū ē q̄ omnes prochian q̄cūq;

104

105

2 quo ceteris talibus confiteantur. tenent sacerdotibus propriis confiteri si sint boni et idonei. et ipsi erigunt. nec alias potest fieri. et hoc dico saltem semel in anno de his personis que habent tunc. Si autem habent eam legitimam propter quam rationabiliter resistunt ipsi. vel quod sollicitat ad malum. vel quod timet reuelationem confessionis. vel quod simplex est et ydiora. dico quod confessus iterum non tenet. etiam si erigat sacerdos. quia in fauore clauis expressit hoc privilegium datum est. Alioquin si non habet excusationem. et ipso exigente noluit confiteri. videtur credere tale personam vere penitere. In omnibus sanum consilium est quod remittatur ad proprios sacerdotes. vel si non est coram illis confessio. iterum audiat. Quod si querit verum teneat confiteri proprio sacerdoti. dicitur quod si intelligat de confessione que est absolutio. de proprio sacerdote largo modo sumendo. scilicet qui habet potestatem absoluendi. dico quod tenet. nec sufficit alii confiteri. Subiungo intelligat de provinciali si non est generaliter verum visum est. potest enim alii confiteri. non solum ex linea eius. verum etiam ex linea superioris. unde consilium dandum est omnibus subus imminerit periculum quod recurrat ad superiores si sacerdos non vult eis lineam dare. vel ad eos qui habent potestatem dyocesanam. vel ad penitentiarium domini pape. alioquin non potest absolui ab aliis. quoniam teneant ipsi saltem semel confiteri. Et dicitur sicut ostendunt rationes quod in casu huius potestati alii. nec tenet confiteri proprio sacerdoti. in casu vero potestati confiteri alii. et tamen adhuc tenet proprio confiteri propter hoc quod alius non habet auctoritatem plenariam. Ad illud quod obicitur primo quod debet cognoscere vultum peccatoris. dicitur quod ipse absoluit dum alius vice eius supplet. et hoc quod supra platus vel hinc lineam ab ipso vel a plaro audit. et ideo ipse non tenetur audire. nec alius confiteri. Ad illud quod obicitur quod non possit confiteri alii sine linea predecretalem etiam si eam habeat. unde dicitur. perat. et obtineat. dicitur quod concedit in ea de decretali. quia alius non potest absolvere. unde loquitur de eo quod non habet iurisdictio aliquam super penitentem nisi per commissi onem sacerdotis. Sicut ad sequens decretum videtur per rursus quia intelligit de illo quod non habet potestatem aliquid nisi per sacerdotem absoluit. et hoc patet melius infra cum ager de potestate clauis. Ad illud quod obicitur quod aut tenet aut non tenet. dicitur quod aliquid tenet. sed tamen non frustra alii confitetur prout est pluribus sacerdotibus integre confiteri. tum propter multiplicatam intercessionem. tum quia auget deuotionem. tum quia promouet ad humiliationem. et gratiam maiorem impetrationem. Aliquando non tenetur ut prederminatum est. non quia sit exemptus. sed quia alius ex causa supplet eius officium. Et dicitur tamen quod si sacerdos parochialis sit idoneus. et semper bonum est ut subditus ad eum remittatur a quo cuncta iudicatur in his que ad ipsum spectant. non tamen semper est necessarium. Unde argumenta ad oppositum non valent. quia efficacia modo curatur. qui ex causa rationabili pluribus confitetur. Potest tamen dici sicut aliqui iuris periti sentierunt. quod si teneatur iterum confiteri proprio sacerdoti in eodem anno. non tamen oportet quod illa eadem quia vere absolutus est peccator. Aliud videtur satis probabile quia frequenter peccatores predicantibus suis monstrant conscientias. quas nullo modo propriis sacerdotibus aperire. imo illa dicunt frequenter que longo tempore celauerunt. et licet aliqui in inopia dicerent si cur expertis notum est. ideo credendum est etiam summi pontificem hoc mouisse ad illud privilegium concedendum. quod non est adeo ampliandum ut preiudicium fiat potestati sacerdotali. nec adeo restringendum ut obsit fidelium pietati. unde nec sunt penitentes arbandi ad illa enormia iterum confitenda cum semel predicant liberrime sunt confessi. nec ita liberi sunt iudicandi

etiam semel in anno que alio occurrunt in conscientia teneantur sacerdotibus propriis confiteri si illi velint. Ad illud quod obicitur quod tenetur a proprio sacerdote eucharistie sacramentum accipere. ergo et sacramentum penitentie dicitur quod non est tantum periculum in susceptione. illius sicut in susceptione huius. Dico tamen quod sufficit sacerdoti. et alius qui potuit et debuit supplet locum eius. vnde non tenetur nec debuit de iure amplius exagere. maxime si parochianus non est preceptus et rationabili causa ad alium accedat petita licentia. Rationes vero ad oppositum verum probant. Et illud verbum augustini non intelligit generaliter de omni sacerdote sciente. sed de sacerdote sciente et potente. vel si scit et non potest. cum licentia sacerdotis proprii habet posse quibus non habeat scire. Ad illud quod obicitur de periculo. dicitur quod illud non datur posse. sed rationabilem causam datur ut possit superioris adire. vel ab ipso licentiam petere. quod si non potest aliquid hoc facere debet in eodem loco confiteri. Ad illud quod obicitur de privilegiatis. credo quod malo velle sacerdotum parochialium possunt confiteri ex licentia privilegii et sacerdos non est audiendus si prohibet. quia manifeste male mouetur. Ad illud quod obicitur quod non debet iterum confiteri. dicitur quod non tenet de eisdem. tenet tamen de aliis propter maiorem decretalis. quod non potest sacerdotem iure suo punire.

Questio. **ij.** **r**

Utrum necesse sit confiteri proprio sacerdoti coram populo an sufficiat ei confiteri in occulto. Et quod necesse sit confiteri coram populo videtur. Augustinus dicit et hinc supra eadem dicit. Nemo dicat sibi occulte ago penitentiam. Et Job ait Si erubui in conspectu populi confiteri peccata mea. admittit ratio et impetratur sibi malum. ergo videtur tunc verbum Augustini. tum ex concordia quadam adducit quod confessio sit facienda sacerdoti coram multis. Item Gregorius de magis. in omelia qua semetipsum grauius erubescere intus. nihil esse credebat quod veretur daretur foris. unde de commendat eam quod coram omnibus se peccatorem ostendit. et videtur quod quilibet peccator ita debet confiteri. Item Berni. super Lamentationem. omel. xliij. si veritas amaro. effectus velles proculdubio in eo quod in te est eandem de te omnes te nere sententiam. quam ipsum apud te habere cognoscis. Item Alioquin si pro amore contentus detines intra te iudicium veritatis. cui dubium est minus te veritate diligere. cui spontis proprium commodum vel honore. ergo scdm hoc nullus est veritatis amator. quod veraciter de se sentit. non omnibus publice confitetur. Item rone videtur quod verus penitens seipsum punit et iudicat loco dei. et sacerdoti offert se iudicandum ut deo. ergo debet ipse pro se diuino iudicio conformare. sed in iudicio finali peccata omnium omnibus innorescent. quod tunc aperient libri. et tunc debet vere penitens libri sue conscientie omnibus aperire. Item aut penitens vult quod alii reputent eum peccatorem. aut bonum. Si vult quod reputent eum bonum. ergo non est verus penitens. sed hypocrita superbo. Si vult quod reputent eum peccatorem. sed nullus potest eum reputare peccatorem nisi ab ipso sciat. ergo debet omnibus reuelare. Item peccator confitetur sacerdoti ut reconcilietur non deo tantum sed etiam ecclesie. quod deo reconciliatus est per contritionem. sed ecclesia non est persona singularis. imo multitudo fidelium. ergo videtur quod sacerdoti presente multitudo debet confiteri. Contra. In decretali Innocentij. Omnis veritasque sexus. et post omnia sua solus peccata semel in anno confitetur proprio sacerdoti. ergo solus debet esse. Item que debent secretissime custodiri non debent in conspectu

109

110

111

112

106

107

108

eru multitudinis palari. Sz ca q̄ in cōfessione dicitur de
 bent secretissime custodiri sicut infra habebit de sigillo
 cōfessionis. ḡ nullo mō debet corā multis dici. Item
 Sicut. Do ex charitate instituta ē. cōtra charitatē. nā
 litare nō debet. Sz cōfessio cōstat p̄ charitatē esse insti
 tuta. ḡ nō d̄z p̄tra charitatē militare. sz manifestatio pec
 catorē cōtēndi. ḡ nō d̄z multis manifestari. Item nul
 lus tenet semetipm̄ diffamare. sz cū manifestat peccm̄ in
 cōspectu multitudinis efficit hō infamis. ḡ null⁹ tenetur
 nec debet sic peccm̄ s̄titeri. ḡ videt q̄ soli sacerdoti. R̄.

113 dō q̄ confessio sacralis sacerdoti soli in secreto d̄z fieri
 nisi sit peccm̄ aliq̄ enorme qd̄ totā amovet v̄bē v̄l ē
 totū obf. qd̄ qd̄ d̄z qd̄ cōfiteri publico. v̄t in publico
 p̄nia solēnis ip̄sai. 2 v̄t ostēdat 2 recoḡscat se reū. v̄t pu
 ra. si sit beretic⁹ manifest⁹. Quārū hō ē de cōfessione p̄m
 legē cōdem d̄z v̄nico sacerdoti fieri in puato. sicut ep̄sle
 dicit illa decretalis. Rō aut̄ butus ē. q̄ occultatio du
 plici ex cā cōp̄eritacio. tū quia hic manifestat peccā sa
 cerdoti. nō v̄t manifestent sed v̄t delectant 2 occultentur
 q̄ charitatis cōfessio op̄it multitudinē peccōz. tū etiā q̄
 manifestat sacerdoti v̄t deo ad testimoniu⁹ sc̄ie interne
 2 id v̄t hō totā cōsciam revelet hōi tanq̄ deo. 2 h̄ testifi
 cante teste secreto. in tali manifestatōe nō d̄z anneri ali
 enus. sz sacerdos v̄nic⁹ q̄ tenet locū xp̄i. 2 sic occultatō
 cōp̄ent duplici ex cā. Una ē q̄ cōfessio ē adeo onerosa si
 ve ignominiosa q̄ v̄t aliq̄s aut null⁹ audet corā mult
 tudine cōfiteri. cū pauci audeant plene 2 integre cōfiteri
 etiā corā v̄nico sacerdote. Alia rō est q̄ manifesta cōfessio
 ē periculosa. Si nō cōfessio manifestat. infinita mala
 oriunt. 2 r̄re 2 discordie 2 infamie sicut manifeste appa
 ret. Et idō dōm̄ ē q̄ nō tenet qd̄ cōfiteri nisi v̄nico 2 p̄po
 sacerdoti. 2 bute solitariō q̄rū ē de p̄cepto ap̄ostolico si
 ue ecclesiastico. Ad illud qd̄ obf. de Aug. dōm̄ q̄ loq̄
 tur de occultatōe respectu iudicij sacerdotalis q̄b̄ d̄ns
 cōm̄sit autoritatē 2 officiu⁹ iudicādi inter leprā 2 non le
 prā. Et si tu objicias de Job. dōm̄ q̄ illa trālatio nō ē re
 tra. sz alia quā habent. Tamē si velim⁹ illā suscipere. dō
 q̄ intelligit de generali cōfessione qua oēs cōfitem̄ se pec
 catores. Ad illud qd̄ obf. de maḡ. dōm̄ q̄ illud fuit
 p̄fectōis 2 superogationis. v̄n nō oib̄ cōp̄erit. Vel dōm̄
 q̄ ip̄a nō fuit cōfessio peccā sua corā oib̄is que fecerat oc
 culte. sed q̄ signa lascivie nō occulte portavit. sed i pub
 lico. id etiā signa p̄nie i publico manifestavit. 2 hoc ē di
 gnū 2 laudabile 2 imitandū. nec tamē dico q̄ hō ad hoc
 tenet nisi de bono 2 equo. Ad illud qd̄ obf. de Ber.

114 dicendum q̄ facienda est vis in hoc q̄ Bernardus di
 cit qd̄ in te est. 2 ip̄met facit tibi vim. sane q̄ in te ē dicit
 rim. q̄ plerūq̄ nō expedit innotescere oīa q̄ nos scimus
 de nobis. atq̄ ip̄a veritatis charitate veramur palā nō
 esse qd̄ nocet cognoscere. Et sic patet q̄ q̄s hō cōp̄erit
 est de se debet ee p̄m̄p̄us. nō tñ d̄z palā peccā dicere. ne
 aliū inde d̄m̄t̄ent. Ad illud qd̄ obf. de diuino iudi
 cio qd̄ oib̄is p̄alabit dōm̄ q̄ secus est. q̄ illud erit iu
 diciū severitatis. hoc aut̄ ē misericordie 2 benignitatis. Pre
 terea null⁹ nocet illa manifestatio. sed in hoc dei iustit
 cia clarioz apparebit. nūc aut̄ nulli p̄deset et multis ob
 esset. Ad illud qd̄ obf. q̄ penitens debet velle q̄ aliū re
 p̄rent eū peccatorē. dicendū q̄ verū ē q̄ debet velle suā
 humiliatōez. ita tamē q̄ aliū nō peccet cōtēndō vel ini
 micatō. 2 id sufficit q̄ peccatores se dicat in generali. sz nō
 expedit in speciali ita multis dicere. maxime q̄ nō sunt
 sacerdotes. nō d̄z celare peccatū. p̄pter suū comodum
 2 gloriā. sed p̄pter cauendū culpā alienā. Ad illud

115
 116
 117
 118
 119

quod obf. q̄ confitetur v̄t reconcilietur. d̄m̄ q̄ sacerdos
 bz p̄iāc̄ reconciliandi deo. q̄ ip̄e rōne au. orationis sun
 git iure d̄a 2 ecclesie rāq̄ mediator v̄t r̄p̄. 2 id nō op̄z
 multitudinē adesse. secus aut̄ ē in iudicio p̄tētiō. v̄bi
 homo se non accusat sed defendit. v̄bi p̄ducunt testes.

O hic autem non oportet.
 Consequens q̄rū ad secundū articulū queritur
 ad sit cōfessionē. Et circa hoc querunt tria. Pri
 mo v̄t op̄deat cōfiteri oēm ventales culpam. Secūdo
 v̄t op̄deat cōfiteri oēm peccā moralis d̄iam. Tertio
 v̄t op̄deat cōfiteri oēm circūstan. tam.

Questio. f. s
 Circa quā ostendit q̄ oportet cōfiteri oēm culpā ve
 nialem. Jaco. vlti. Cōfitemini alterutrū p̄. tā v̄ra. glo.
 petā que ex hūana ignorātia veniūt dicit et p̄cipit con
 fiteri. 2 talia sunt ventalia. ḡ p̄ceptū ē cōfiteri illa. Item
 Aug. Si cepisti succurere confitearis mori. in ne plan
 gas rutnam. Si ergo periculum est ruere qui non confi
 tetur exponit se periculo. Sed omnes tenentur illō su
 gere. ḡ r̄. Item de oi r̄e quocunq̄ d̄ns punire 2 iu
 dicare d̄r in futuro. cōm̄sit in p̄senti iudicio sacerdo
 tū. 2 p̄ceptue petri. sed dominus in die iudicij iudica
 bit de ventilibus v̄bi oportebit reddere rōnez. v̄t dicit
 Marb. xij. de omni verbo octoso. ḡ r̄. Si tu dicas q̄
 requirer rōnē. sed tamē non p̄pter hoc cōdemnabit. obf.
 de eis qui cū mortali descendūt. q̄ p̄ ventilibus in eternū
 cremabuntur. ḡ videt q̄ impius veniens ad cōfessionē
 cū pro v̄tūq̄ esset eternaliter puniend⁹ q̄ debet v̄tūq̄
 cōfiteri. Item de aliquibz ventilibus difficile ē iudica
 re v̄tū sint mortalia vel ventalia. qd̄am fm̄ veritatem
 sunt ventalia. sed v̄bi est difficultas et ambiguitas re
 currēdū est ad sacerdotes sicut d̄ Deut. 2 v̄n. si diffici
 le et ambigū r̄. ergo ventalia talia sunt cōfessō. Cō
 tra. p̄nia est sedā tabula post naufragiū. sed per venia
 le nemo naufragatur. ergo pro ventilibus nullus tene
 tur recurrere ad penitentiam. ḡ nec ea cōfiteri. Item
 ventalia non sunt in prohibitiōe. ergo nec eoz remedia i
 p̄cepto. ergo non est p̄ceptum cōfiteri ventalia. Item
 confessio fit ad reconciliandū ecclesie. sed per veniale
 nullus factus est inimicus ecclesie. nullus etia ecclesi
 am cietus est. in nullo damnificata est ecclesia. quia
 charitatem non auferunt nec minuunt. ergo nemo te
 netur illa cōfiteri. Item quicquid homo tenetur cō
 fiteri. tenetur amplius non iterare. quia penitentia ve
 ra est commissā plangere 2 plangenda non committe
 re. sed non tenetur quis ventalia non iterare. ergo non
 tenetur de illis penitentiam agere. ergo nec cōfiteri. 120
 Item dicendum q̄ confessio ventialium non est in p̄
 cepto. est tamen in concilio. In p̄cepto non est. quia
 cum sunt de sui natura ventalia. per se possunt veniam
 consequi. siue per penitentiam internam. siue per exte
 riorē assumptam. siue etiam per penam purgatoriaz
 sicut melius patet infra. siue per aliud remediū cō
 p̄tens et ydoneū. Item autem de ratione sui generis
 non sit ea cōfiteri necessariū. tamen ea cōfiteri. con
 gruum est. maxime v̄ris perfectis. quia v̄tile est mul
 tum. 2 pena illis debita minuitur ex vi elatum. hoc est
 igitur de ventilibus generaliter dictum. In casu tamē
 cōtingit q̄ homo teneatur ea cōfiteri. siue p̄pter du
 bium. siue p̄pter ecclesiasticum institutum. P̄pter
 dubium. quia dubitat p̄obabiliter v̄trum sit mortale
 vel veniale. Ideo si non penitet sicut de mortali. d̄feri
 mini se exponit. 2 ideo debet cōfiteri sicut iacet in con
 scientia. 2 iudicio sacerdotis relinquat v̄trum sit venia
 le 2

129 videtur magister dicere in littera. **A**d illud quod obijciatur de foro iudicij qd adducit manifesta. Dicendum qd foro iudiciali qd procedit sicut in rigorem iusticie ad cōdemnationem. alius est actor. alius est reus. alius testis. et id oportet qd pluribus sit notum illud de quo quis accusatur. Sed in foro penitentiali sacerdos tenet locum dei et confitens tenet locum accusantis et accusari et testis. nam ratio accusat voluntatem. testimonium ferente cōscientia. et quia iste est testis privatus quem nihil laet. et de omni occulto testimonium prohibet. ideo tali iudicio cōpedit occulta iudicare. **A**d illud quod obijciatur qd confessio est latentis peccati manifestatio per Augustinum dicendum qd peccati latentis illum cui cōfiteor qd modum iudicis. **U**l dōm qd peccatum omne in anima est quasi apostema intrinsecū. et qd tunc homo peccat aperte. adhuc vultus peccati latet in anima. sed in confessione rumpitur vultus. et santes peccati ad exteriora trahitur. **V**t dicit Gregorius. et hinc est qd Augustinus dicit qd confessio dicitur per quam moribus latentis spe venie aperitur. **A**d illud qd obijciatur de evidentia peccati sceleris. **D**icendum qd illud intelligitur in foro iudiciali. qd scilicet illud exterius notum est. et testibus non eget. et quod nulla potest tergiversatione celari. sed non sic in foro penitentie. creditur enim ibi testimonio solius conscientie. Si enim conscientia testificet nunc contra hominem. in iudicio testificabitur per hominem. alioquin semper erit testis contrarius. **A**d illud qd obijciatur qd est ad sciendam certitudinem peccati. dōm qd ista non est tota ratio. imo rationes que superius assignate sunt. et preterea ad hoc est ut sciat per modum iudicis.

Questio iij. v

Utrum teneamur confiteri omnem peccati circumstantiam. Et sic videtur. quia Augustinus dicit in libro de penitencia. enarrans multiplicia genera circumstantiarum. Omnes inquit ista varietas cōfitenda est et deservenda. **I**tem rarē videtur. quia confessio maxime fit ad sciendam peccati certitudinem. quia imponenda est penitencia sicut in mentura et certitudine peccati. sicut dicitur Leviticus. v. scilicet penas circumstantias constituit peccati quantitas. ergo necesse est eas confiteri. **P**rima manifesta est. Secunda probatur per hoc quod dicit Bernardus. qd nuge in ore sacerdotis blasphemie sunt. hoc autem non dicit nisi propter aggravationem peccati. **I**tem in confessione necesse est genus peccati aperiri scilicet genus peccati variatur per circumstantias. sicut patet. cognoscere enim non suam quod solura est fornicatio est. cognoscere non suam que habet virum est adulterium. ergo necesse est confiteri circumstantias. **I**tem cōfessio potissime fit ad erubescendum. sed maior erubescencia in confessione circumstantiarum adiacentiū est etiam in enarratione actus. **V**t videtur qd potissime fit circa circumstantias in confessione in sistendum. **I**tem cōfessio principaliter fit ad accusationem peccantis. scilicet accusatoris actio est ex circumstantiis. unde tu litus in primo rethorice. circumstantie sunt a quibus trahuntur argumenta accusationis vel defensionis. **E**t Boetius in. iij. Circumstantie sunt que questione rethorica faciunt de laude et vituperio persone. **I**tem strictius est divinum iudicium quam humanum. scilicet in humano iudicio modo fit inquisitio et responsio de circumstantiis. unde non est sufficiens querere de actu. ergo multo fortius in iudicio divino. scilicet hoc est iudicium penitentie. ergo. **I**tem sicut diligentius curadus est morbo spiritualis quam corporalis sic magna diligentia est habenda circa spiritum. et maior quam circa corpus. scilicet morbo corporali non cregit sufficere nisi etiam cir-

cumstantie detegatur. **C**ontra. transferat a ne rō. sic aplos dicit Hebric. vii. et rati laro sacerdotio necesse est ut legis translatio fiat. scilicet peccati est principale. **I**tem qd confessione dōm transferat peccati. pari ratione et circumstantia. **I**tem cōfessio sicut in finem nobis. et nullus tenet ad illud ad quod sibi est impossibile. **I**tem non tenetur circumstantias peccati recolligere et referre. **I**tem non est necesse qd peccati imponat sacerdos ita gravē penā sicut erigit culpa. imo tota die imponuntur multo minores. ergo pari ratione non est necesse qd peccati confiteat se ita graviter peccasse. sicut peccavit. **I**tem si tenet confiteri circumstantias ad sciendam certitudinem peccati. et quantitas peccati. scilicet nisi sciant circumstantie alleuantes sicut aggravantes. et circumstantie defendentes sicut accusantes. **I**tem hoc tenet in confessione seipsum excusare. sed hoc fallū est. **I**tem videtur qd circumstantia non augeat certitudinem. quia bonis quantitas meriti in causis ex circumstantiis. scilicet ex quantitate amoris quod cōvertit homo ad deum. ergo pari ratione cum peccati sit auctio. quantitas peccati sicut in libidine sive contemptu cordis. non ergo in circumstantia exterron. **I**tem videtur qd non dat specie peccati. quia omne illud quod dat speciem in forma. dat esse essentiale et intrinsecū et vnicū. scilicet circumstantie sicut extrinsece et accidentales et variables. **I**tem nulla circumstantia trahit in genus peccati novū. non ergo videtur qd oportet circumstantias confiteri. **E**t si quis dicit qd oportet confiteri etiam in confessione. **D**icendum qd circumstantie que attingunt peccati. quod sunt alleuantes. quedam in aliud genus trahentes. quedam aggravantes. **C**ircumstantias in aliud genus trahentes confiteri necesse est. quia genus peccati confiteri oportet. **C**ircumstantias vero alleuantes confiteri non est bonū nisi propter hoc ut satisfactat aliene inquisitioni. vel ut pudeat et scādalo et prurbarōm. ut prope si tumeret confessor et hoc accipere occasione ad malū. **V**t etiam in divinis. **I**tem videtur qd in genere venialis. sic cōcedere carnes in quadragesima propter infirmitatē. ita tamē qd a latere non sit gulositas aliq. **E**t rō huius est. quia confessio non dicitur peccati excusare sed accusare. **D**e circumstantiis autem quod agguat si genus peccati non mutatur est. est in doctores opinio diversa. **Q**uidam enim dicunt qd penitentes tenentur confiteri. scilicet peccati affirmatiū est. ideo obligat non ad spem. pro loco et tpe. in qua ea cognoscit sive per se sive per inquisitionem alienam unde sapiens et intelligens tenetur eas confiteri abloq inquisitione. simplex tenetur si ab eo inquiratur. **A**lii dicunt qd non tenentur ad confessionem huius circumstantiarum mentione necessitatis. sed de bono et equo. et quod sunt magis sapientes et perfecti. tanto magis debent distinctus eas explicare. sed non tenentur ad hoc nisi forte ex propria conscientia obligemur. **H**anc positionem credo probabilem. **U**nde dicendum qd confessio circumstantiarum in aliud genus trahentē spectat ad confessionem quantum ad necessitatem. **C**onfessio vero aggravantium quantum ad congruitatem. **C**onfessio vero alleuantium potius facit congruitatē. et hoc intelligitur exceptis casibus predictis. **O**mnes igitur rationes probantes circumstantias esse confitendas sunt congruitatis quantum ad aggravantes. alia si velint probare necessitatem ab insufficienti procedunt illa excepta que est de circumstantia trahente in aliud genus. **U**nde verbum Augustini consultum est. **E**t quod obijciatur de quantitate et erubescencia. et accusatione et diligentia habenda. non concludit nisi quod competeret ex primatur cuiuslibet peccati circumstantia. **A**d obijciatur in contrarium. **D**icendum qd non oportet eas confiteri. congruum est tamen illud quod obijciatur qd circumstantie alleuantes sunt cōfitende. **D**icendum qd non est simile. quia aggravantes non tantum opponit pro-

ter quantitatem peccati. verumetiam propter erubescē-
 36 riam ꝛ accantationem. Ad illud quod obijctur qꝛ nō
 augent quantitatem. Dicendum qꝛ non augent pꝛincī-
 paliter. sed quia augent cōtempꝛum vel libidine. Nec
 est simile ad bono. quia enī boni sumus bona facimus.
 unde quantitas bonitatis venit ab habitu intrinseco.
 sed quantitas malicie ab actu. quia enim mala facimꝛ.
 37 mali sumus. Ad illud quod obijctur qꝛ non mutat
 speciem. Dicendum qꝛ est esse nature. ꝛ esse moris. Et
 aliquid est alicui accidentale scđm esse nature. quod ta-
 men est essentialē scđm esse moris. ꝛ quibus circumstan-
 tię sunt accidentales actui scđm esse nature. tamen essen-

Distinctio. xvij. de confessione sacramentali
 in se cōtꝛum ad potestātē absoluentis virtute cla-
 uium in foro penitentiali.

Hic queri solet si peccatū iaz omnino dimissus ē
 a deo. ꝛ. Supra egit magister de confessione
 quantum ad necessitatem a parte penitentis. h
 secundo agit de ipsa quantum ad potestātē ex parte ab-
 soluentis. Habet autem hec pars duas. In pꝛma agit
 de potestate in se. In secunda in comparatione ad su-
 scipientes. infra. dist. xix. Postqꝛ ostensus est que sint
 clauēs apostolice. ꝛ. pꝛima pars habet duas. In pꝛi-
 ma determinat de clauibus ꝛ earum vsu in foro penitē-
 tiali. In secunda vero in foro iudiciali. ibi. Et est alius

Querit quid sacerdos virtute
 clauū in cōfessione dimittat.

Hic que-
 ri solet si pꝛctm iam
 omnino dimissus est
 deo pꝛ cordis cōntritionem. ex qꝛ
 penitens votū habuit cōfiteđi.
 quid postea dimittat ei a sacer-
 dote. Et ideo em̄ quo vinculo eū
 ligat. sꝛ tꝛpali pene. sed non a qꝛ
 eum absoluat. Et ideo quero.
 Ante penitudinē quippe cordis
 anima rei maculā hꝛ ferozem
 pꝛcti. atqꝛ eterne vltiōis vinculo
 ligata existit. Si vō ad cōfessio-
 nē pꝛ cordis cōntritiōez deus pꝛ se-
 ipm sine ministerio sacerdotis
 ꝛ debitū oīne relaxat. ꝛ animaz
 interius purgata cōtagiōe ꝛ fe-
 roze pꝛcti. quid qꝛ mūdāt. qd di-
 mittit sacerdos. vbi sūt clauēs
 ille qꝛ dñs tradidit petro ꝛ suc-
 cessoribꝛ eiꝛ dicēs. tibi dabo cla-
 uēs regni celozꝛ ꝛ quecūqꝛ li-
 gaueris supꝛ terrā erūt ligata et
 in celo. et qꝛcūqꝛ solueris super
 terrā erūt soluta. ꝛ. Et autꝛ pꝛe-
 missa est questio plenus expli-
 cari valeat. qꝛsi altius ducto rhe-

DI VIII

X

Abaxvi

tiales sunt scđm laudem ꝛ vituperium. que laus venit
 ex parte moris vel etus contrarium. Et si tu obijctas. qꝛ
 non debent dici circumstantie. Dicendum qꝛ aliqua est
 circumstantia respectu esse naturalis. que non est cir-
 cumstantia respectu peccati sed forma. vꝛpore furti ac-
 cipere rem non suam inuito domino. Aliquando cir-
 cumstantia est accidentalis respectu actu actus qꝛtum
 ad esse nature. ꝛ in quantum peccatum. quia sine can-
 hilominus est peccatum. sicut accipere rem alienam et
 sacram de loco sacro. ꝛ ita circumstantia ꝛ forma. Sed
 circumstantia respectu peccati. furti. quia sine ea pote-
 rat esse furtum. sed forma respectu sacrilegij.

modus ligandi ꝛ soluendi. ꝛ. pꝛima pars habet du-
 as. In pꝛima querit ꝛ determinat veritatem. In secun-
 da ad maiorem enodationem opponit. ꝛ hoc ibi. Sed
 queritur. vtrum a peccato soluere valeat. pꝛima pars
 duas habet partes. In pꝛima mouet suam questionē
 In secunda determinat ibi. Clauēs iste non sunt cor-
 porales. Similiter secunda pars tres habet. In pꝛin-
 ma opponit ad vtrꝛqꝛ partem. ostendens pꝛimo qꝛ sa-
 cerdotes non possunt soluere a peccato ꝛ ligare. In se-
 cunda ostendit qꝛ possunt a peccato soluere ꝛ ligare. In
 tertia determinat modum per quem soluunt ꝛ ligant.
 ibi. Non autem sacerdotibus hoc concessit quibus ta-
 men. ꝛ. vbi ostendit qꝛ sacerdotes dicuntur ligare ꝛ solu-
 uere. vel quantum ad ostensionem. vel quantum ad pe-
 nam temporalem.

te de his clauibus ꝛ vsu earum
 differamus.

Determinat questionē mo-
 ram.

Clauēs iste sunt nō corporales
 sed spūales. sꝛ discernēdi scia. et
 potētia iudicādi. i. ligādi et sol-
 uēdi. qua dignos recipere. indig-
 nos debet excludere a regno ec-
 clesiasticus iudex. Quisicut hꝛ
 ius ligādi ita et soluēdi. Unde
 Ambro. Dñs par ius ꝛ soluēdi
 eē voluit ꝛ ligādi. qꝛ vtrūqꝛ pari
 cōditiōe pꝛmisit. Ergo qꝛ soluē-
 di ius non habet. nec ligādi hꝛ.
 Et infra. Tertū ē qꝛ ecclie vtrū-
 qꝛ licet. heresis vtrūqꝛ nō habꝛ
 Ius em̄ hoc solis pꝛmissum ē sa-
 cerdotibꝛ. Recte ergo ecclesia
 hoc sibi vendicat. que veros sa-
 cerdotes habet. heresis vēdica-
 re non pōt qꝛ veros sacerdotes
 non habet. **U**ltus vō harum
 clauū mltiplex ē. discernere. sꝛ
 ligandos ꝛ soluendos. ac dein-
 de ligare vel soluere. Qui enīz
 indignos ligat vel soluit. pꝛpria
 potestate se pꝛiuat. i. dignum pꝛ-
 uatione se facit.

Querit vtrum sacerdos pos-

p modū specula-
 riōis. ꝛ sic dicit
 peccatū macula
 pꝛpter rōnez tur-
 pꝛudinis quaz
 ibi considerat.
 Vel per modū
 affectus. ꝛ sic dꝛ
 peccatum feroz
 eo qꝛ ipsum refu-
 git affectꝛ recte
 ordinatus. Vel
 prout erit in esse
 crū puniēdi. et
 sic pꝛctm eterne
 mortis debitum
 dicitur. Sicut
 ergo tria nomi-
 na fm̄ cōpātiōz
 ad actū triplicē
 diuini iudicij. sꝛ
 discernēdi. ap-
 pbādi vel respu-
 endi. ꝛ tertio sē-
 rētiādi. Vel alr
 pꝛctm cōpāl ad
 id in quo est. et
 sic qꝛcū maculat De vsu da
 di macula. Vel vnum.
 ad aliū pꝛimūz
 in cuiꝛ affectu n̄
 ē. ꝛ sic dꝛ feroz in
 eo. Vel ad deū.
 ꝛ sic dꝛ eterne mor-
 tis vinculum.